

Sobota, 6. marca. Taka kot dosti drugih. V Savi so nestrpno pričakovali prve obiskovalce. Na ta dan so bila namreč vrata tovarne Save odprta vsem, ki so si hoteli ogledati obrate te velike tovarne.

Takoj se je pokazalo, da bo obiskovalcev veliko več kot so pričakovali. Najbolj nestrpni so bili upokojenec, ki so kar najhitreje hoteli spoznati napredek, ki ga je podjetje doseglo v zadnjih letih. Veliko je bilo tudi družinskih članov zaposlenih in mladine. Skupno so našli prek 2300 obiskovalcev. — Foto: Jereb

Iskra, pomemben člen v slovenskem in kranjskem gospodarstvu

Iskra iz Kranja je bila v ponedeljek stara 25 let. 8. marca 1946. leta je namreč ministrstvo za industrijo in rudarstvo pri slovenski vladi ustanovilo Iskro, tovarno za elektrotehniko in finomehaniko Kranj.

Kolektiv je začel s skromnimi sredstvi, vendar je bil prežet z navdušenjem, je ob srebrnem jubileju zapisal generalni direktor Združenega podjetja Iskra Vladimir Logar. Plod tega navdušenja je današnja Iskra. V slovenski elektroindustriji je zaposlenih 22.000 delavcev, od tega samo v Iskri prek 16.000 ali 70 odstotkov v elektroindustriji zaposlenih v Sloveniji. Pred desetimi leti je namreč nastalo združeno podjetje, ki ima samo na Gorenjskem svoje tovarne na Lipnici, na Blejski Dobravi, v Zeleznikih in v Otočah. Njene tovarne pa so še v Novi Gorici, Novem mestu, Trbovljah itd.

Iskra ni pomembna samo za slovensko in jugoslovansko gospodarstvo, ampak tudi za kranjsko, občinsko. Kranjska Elektromehanika je največji delovni kolektiv v občini. 1969. leta je bil vsak tretji kranjski industrijski delavec zaposlen v Iskri, če pa pogledamo celotno gospodarstvo, pa vsak četrti. Z novimi

investicijami in gradnjami pa se bo to razmerje letos in prihodnja leta še bolj nagnilo v korist Iskre. Družbeni proizvod tovarne je leta 1969 predstavljala 16,4 odstotka vsega občinskega družbenega proizvoda gospodarstva, letos pa se bo ta delež povzpela na 18,7 odstotka.

Ne bomo naštevali vsega, kar je dala Iskra kranjskemu, gorenjskemu, slovenskemu in jugoslovanskemu gospodarstvu. Raje si oglejmo grobo podobo današnje kranjske Iskre, tovarne Elektromehanika, ki je le del največjega slovenskega podjetja.

V Elektromehaniki je trenutno zaposlenih 5350 delavcev, od tega 2255 moških in 3095 žensk ali 57 odstotkov. Potrebe po kvalificiranih delavcih pa so z razvojem tovarne vedno večje. V poklicno šolo bodo letos sprejeli 100 učencev za osem osnovnih poklicev. Vsem bodo dali študentsko. Zanimivo je tudi to,

(Nadalj. na 16. str.)

Vabimo vas, da si v dneh od 13. do 22. marca ogledate

RAZSTAVO IN PRODAJO POHISTVA v Delavskem domu v Kranju.

Razstava bo odprta dnevno od 9. do 19. ure.

Kvaliteten in poceni nakup pohištva le na razstavi »POHISTVO 71«

Se priporoča KOKRA Kranj

Razstava v Gorenjskem muzeju Žensko gibanje v slovenskem tisku

V počastitev dneva žena in ob 30-letnici ustanovitve OF so v ponedeljek v Gorenjskem muzeju v Kranju odprli razstavo »Odmevi ženskega gibanja v slovenskem naprednem tisku«. Razstavo sta pripravila Gorenjski muzej in pa republiška konferenca za družbeno aktivnost žensk.

V nagovoru ob svečani otvoritvi, ki so ji prisostvovali pomembni slovenski republiški družbenopolitični delavci, je predsednica republiške konference za družbeno aktivnost žensk Valentina Tomlje povedala, da ima razstava namen pokazati, kako je napredni tisk skozi desetletja spremljal prizadevanja žensk za enakopraven položaj v družbi in kako se je napredno žensko gibanje v vojnih letih prelilo v narodnoosvobodilno borbo.

Prvi koraki ženskega naprednega gibanja so bili negotovi, zato so tudi zapisi v tisku skromni. Slovenke so imele sorazmerno zgodaj svoj ženski list. Leta 1897 je v Trstu začela izhajati »Slovenka«, kmalu nato pa še druga ženska glasila kot so bila »Ženski svet«, »Ženski list«, »Proletarka« in končno »Naša žena«. Revija »Naša žena« je začela pred 30 leti izhajati v Ljubljani.

Pravkar odprta razstava v Kranju nadaljuje prizadevanja, ki naj osvetlijo zgodovino ženskega gibanja na Slovenskem. V Gorenjskem muzeju je bila že pred dvema letoma urejena stalna muzejska zbirka Slovenska žena v revoluciji, izšlo pa je tudi nekaj knjig, ki osvetlijo jejo zgodovinsko vlogo žensk v skupnem boju za razredno in nacionalno osvoboditev.

Kranjski alpinisti v Hindukuš

25. aprila bo iz Kranja odpotovalo na okoli 5000 km dolgo pot do Hindukuša 10 alpinistov iz Kranja in Mojstrane. Po treh letih prizadevanj za dovoljenje, ki so potrebna za vzpon v visoke gore Pakistana, je sedaj končno določen datum odhoda. Vodja alpinistične odprave v Hindukuš je dr. Ivo Valič, v odpravi pa so poleg kranjskih alpinistov še trije Mojstrančani, dva člana akademskega planinskega društva in fotoreporter. Alpinisti bodo na poti dobra dva meseca.

Kranjska odprava si je sicer želela osvojiti enega od še neosvojenih osemtisočakov v Karakorumu. Jeseni 1969 so pakistanskim oblastem poslali prvo prošnjo za vzpon na Broad Peak ali na Malubiting, pa jim tega niso dovolili. Končno je pred 14 dnevi prišel ugoden odgovor na prošnjo za vzpon na Istor-o-Nal, 7400 metrov visok vrh v Hindukušu.

Pokrovitelj alpinistične odprave v Hindukuš je predsednik skupščine občine Kranj Slavko Zalokar. Skupščina občine je prispevala tudi večji delež k opremljenju alpinistov, računajo pa še na pomoč delovnih organizacij.

L. M.

JESENICE

Pred dnevi so se zbrali na seji predsedstva osnovne organizacije sindikata v Železarni na Jesenicah. Poslušali so poročila šestih komisij o delu v preteklem obdobju in govorili o priporočilih na letno konferenco. Sklenili so, da bo konferenca 30. marca.

S.

Lani je bila v jeseniški Železarni ena nezgoda s smrtnim izidom, kar je manj kot prejšnja leta. Obratnih poškodb pa je bilo 480, predlanskim pa 629. To dokazuje, da je stopnja varstva pri delu v jeseniški Železarni boljše od evropske povprečja. Manjše je bilo tudi število izgubljenih dni in manj poškodb na poti v službo.

-jk

KAMNIK

V četrtek je bila skupna seja komiteja občinske konference ZK in predsedstva občinskega sindikalnega sveta, povabljeni pa so bili tudi direktorji večjih delovnih organizacij. Razpravljali so o oceni rezultatov gospodarjenja v letu 1970 in predlogu resolucije o gibanju gospodarstva in družbenem razvoju občine Kamnik za leto 1971. Predvidevanja so se v glavnem uresničila, razen vložnih sredstev v blokovno in zasebno gradnjo. Resolucija o gospodarskem razvoju za leto 1970 je namreč spodbujala delovne organizacije, naj 76 odstotkov sredstev za stanovanjsko gradnjo namenijo v blokovno gradnjo in le četrtino za pomoč graditeljev zasebnih hiš. Bilo je prav nasprotno. Podjetja so tri četrtine vseh sredstev vložila kot pomoč za individualno gradnjo. Razumljivo, ker so na primer z desetimi milijoni S din lahko pomagali desetim delavcem. S tem denarjem pa ne bi mogli kupiti niti enega stanovanja.

Na seji so podprli zasnovo letošnje resolucije o gospodarskem in družbenem razvoju občine.

J. V.

KRANJ

Predstavniki občinske konference ZMS iz Kranja so se v soboto udeležili posvetovanja v Bosanskem Samcu o pripravah in izvedbi XI. festivala Bratstva in enotnosti, ki bo tu od 21. do 24. maja. Na posvetovanju so sodelovali tudi predstavniki OK ZMS iz Niša, Zagreba, Gornje Radgone, Prištine, Reke, Nikšića ter Slavonskega in Bosanskega Samca.

Iz Kranja bo na festival odšlo približno 40 mladincev. Nastopil bo kvintet Veseli trgovci in dva mladinska pesnika. V športnem delu bo sodelovala moška košarkarska ekipa, ženska rokometna ekipa in mešana namiznoteniška ter mešana atletska ekipa.

-lb

Kranj, 9. marca — Popoldne se je sestel izvršni odbor občinske konference Socialistične zveze. Obravnavali so organizacijo in potek razprav o ustavnih spremembah, stališča in predloge o osnutku resolucije in proračuna občine za letos in priprave na volilno konferenco. Razpravljali pa so tudi o predlogih za podelitev občinskih priznanj OF.

Občinski sindikalni svet bo ta teden pripravil pogovore s predsedniki nadzornih odborov in blagajniki sindikalnih organizacij. Pogovorili se bodo o finančno materialnem poslovanju sindikalnih organizacij. — Ta teden pa se bo sestalo tudi predsedstvo zveze kulturno prosvetnih organizacij.

A. Z.

RADOVLJICA

Radovljica, 9. marca — Predsednik izvršnega odbora v četrtek ustanovljene kulturne skupnosti tovariš Jošt Roč je za danes popoldne sklical prvo sejo odbora. Sedemčlanski izvršni odbor je razpravljal o sklepih ustanovne skupščine in o prihodnjih nalogah kulturne skupnosti.

Včeraj popoldne je bila v Radovljici seja komiteja občinske konference zveze komunistov. Razpravljali so o gospodarskem položaju delovnih organizacij v občini in o stabilizacijskih ukrepih. Pogovorili pa so se tudi o izvolitvi članov konference na republiško konferenco zveze komunistov.

Danes popoldne se bosta na skupni seji sestala oba zbora radovljiške občinske skupščine. Po obširnih javnih razpravah v občini bosta najprej razpravljala in sklepala o smernicah gospodarskega in družbenega razvoja občine in o proračunu ter programu komunalnih del za letos. V nadaljevanju pa je na dnevnem redu še sklepanje o dopolnitvenem odloku o prispevkih in davkih občanov, o dopolnitvi odloka o prispevku za uporabo mestnega zemljišča in o zazidalnem načrtu za Zasip.

A. Z.

Edo Zorko
70-letnik

Mladost je preživel v Ljubljani in v Novem mestu. Kot študent je moral obleči vojaško suktnjo in hkrati okusiti prvo svetovno vojno. Bil je borec — prostovoljec za severno mejo. Po vojni je ostal v vojaški službi. Delal je največ v Beogradu in drugih krajih Srbije. Tik pred začetkom druge svetovne vojne je moral v Novo mesto na orožne vaje. Tu je pričakal tudi okupacijo. Ker je kmalu začel sodelovati z osvobodilno fronto, so ga Nemci zaprli. Ko so ga izpustili, je takoj odšel v partizane. Aktivno je delal tudi po vojni in opravljal odgovorne dolžnosti v raznih krajih.

Edo Zorko sedaj živi z ženo v Begunjah na Gorenjskem. Čeprav je upokojen, še vedno aktivno dela. Je namreč blagajnik in referent za rekreacijo in oddih pri društvu upokojevcev v Radovljici. Pred nedavnim pa je bil izvoljen tudi za tajnika občinskega društva borcev-prostovoljcev za severno mejo.

Ob njegovem 70-letnem jubileju (praznuje ga prav danes) mu sodelavci čestitajo in želijo še veliko zdravih in srečnih let.

A. Z.

Delo Ljudske tehnike
v Škofji Loki

V Škofji Loki je bila v torek, 2. marca, seja občinskega odbora Ljudske tehnike. Udeležili so se je tudi predstavniki društev LT iz Kranja in z Jesenic.

V poročilu so prikazali delo v času, ko v Škofji Loki ni bilo velikega zanimanja za tovrstno dejavnost. Kljub temu delo društva le ni povsem zamrlo. Zlasti je pomembna priprava male Groharjeve kolonije. Pa tudi astronomska sekcija je delovala. Sklenili so, da bodo tudi v bodoče prirejali male Groharjeve ko-

Razstava — najlepše
darilo za dan žena

V soboto zvečer so s kratkim programom odprli na Jesenicah razstavo Naša žena v revoluciji. Dokumentarno razstavo o aktivnosti naših žena v predvojnem, povojnem in medvojnem obdobju si je ogledalo zelo veliko Jeseničank in okoličank. Po otvoritvi so v Kazini obujale spomine na nekdanja leta borb

za delavske pravice. Razstava in poznejše srečanje z aktivistkami je v organizaciji konference za družbeno aktivnost žensk pri občinski konferenci SZDL zelo uspelo. Vse žene so bile srečanja in razstave vesele, saj so poudarile, da je letošnja razstava za nje najlepše darilo ob dnevu žena.

S.

Družbeno pomoč prejemajo predvsem ženske

Pri občinski skupščini v Škofji Loki je socialna služba lani izplačala 420.000 din za denarne pomoči občanom, ki so nesposobni za delo in nimajo sredstev za preživljanje, niti svojcev, ki bi jih morali in bili sposobni preživljati. Ta oblika pomoči ne pomeni le reševanje podedovanih problemov zaradi splošne nerazvitosti, ampak tudi problemov, ki nastopajo zaradi različnih možnosti za pridobivanje in usposobitev za življenje.

Družbeno denarno pomoč je v občini prejemale 157 občanov, in sicer: v Poljanski dolini 52, v Selški dolini 49, v Žireh 34 in v Škofji Loki in okolici 22. Značilno je, da je pomoč prejemale le 18 moških in kar 139 žensk.

Čeprav so razne oblike družbene pomoči med višjimi v Sloveniji, je kljub temu

poprečje mesečne pomoči zelo nizko. Za november lani znaša le 128 din, kar pomeni, da večina prejema socialno pomoč v znesku od 100 do 150 din.

lb

Za
Onkološki
inštitut

V podjetju Elektro Kranj so letos sklenili, da za 8. marec za žene v podjetju ne bodo pripravili pogostitve. Vsem ženam v podjetju so čestitali, znesek 2500 novih dinarjev pa so namenili za gradnjo Onkološkega inštituta.

Stroški izobraževanja
v loški občini

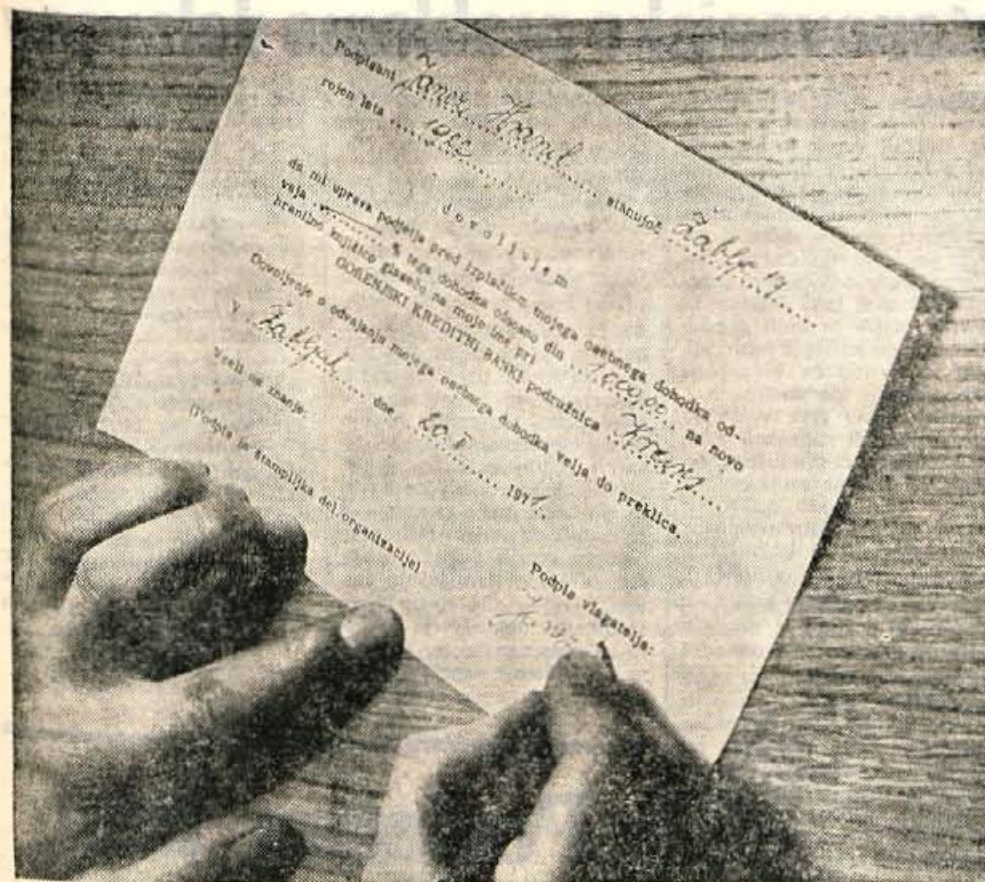
Temeljna izobraževalna skupnost v Škofji Loki je pripravila predlog kalkulacije stroškov izobraževanja v letošnjem letu. Pri tem v izračunu niso upoštevali dotacije glasbeni šoli.

Predlog predvideva povečanje osebnih dohodkov za 18 odstotkov. Izobraževalna skupnost bi tako dala šoli za učitelja s srednjo izobrazbo 1534, z višjo 1888, z visoko pa 2242 dinarjev. Podrobnejša merila za razdelitev dodeljenega denarja izdelajo potem posamezne šole.

Predlog stroškov predvideva, da bi bilo treba za osebne dohodke pedagoških delavcev v osnovnih šolah, vrtcih, dijaškem domu in posebni šoli zbrati 9.153.641 dinarjev. Blizu milijona bodo letos znašali materialni stroški. Pol milijona je Izobraževalna skupnost namenila za stipendiranje, strokovno izobraževanje učiteljev, za dejavnost delavske univerze in stroške dopolnilnega pouka. Če k temu dodamo še amortizacijo nepremičnin ter ostale obveznosti dobimo številko 11.643.927 dinarjev, kar predstavlja ceno izobraževanja v škofjeloski komuni v tekočem letu.

A. Iglčar

S. Brišar

Zahtevajte v podjetju, ustanovi, da vam pripadajoči osebni dohodek, in to del ali v celoti nakažejo na hranilno knjižico Gorenjske kreditne banke, ki ima svoje poslovne enote na Bledu, Jesenicah, v Kranju, Radovljici, Skofji Loki in Trzinu.

Izdelali bodo 950.000 parov čevljev

Tovarna čevljev Alpina Ziri je planirala za letos izdelavo 950.000 parov čevljev. Količina je na prvi pogled majhna, posebno, če jo primerjamo s podjetjema Peko in Planiko. Podjetji imata namreč v planu za letos izdelavo več kot 1.600.000 parov obutve. Če pa pogledamo strukturo proizvodnje, se prav gotovo ne bomo čudili nizkemu številu

planiranih izdelkov. Planika in Peko dajeta večji poudarek proizvodnji lahke obutve, Alpina pa izdeluje tudi veliko smučarskih čevljev. Zanje je potrebno dva in polkrat toliko časa za izdelavo kot ga potrebujejo za izdelavo lahkega čevlja. »Pancerji« so najdlje časa v obdelavi v šivalnicah, ki so ozko grlo čevljarstva industrije. -lb

Povečan uvoz

V primerjavi z letom 1969 se je lanski uvoz jeseniške železarne močno povečal. Leta 1969 je Železarna uvozila za 69.691.190 dinarjev blaga, lani pa že za 179.290.612 dinarjev. Na tako povečanje je vplivalo pomanjkanje surovin na domačem trgu — to sta koks in staro železo — povečale pa so se tudi cene surovin na svetovnem trgu, in to predvsem staremu železu, trakovom, koku in litinam. Zahodnonemške surovine pa so se podražile zaradi revalorizacije marke. Lani je Železarna s konvertibilnega področja uvozila za 95.740.000 dinarjev surovin in polizdelkov, s klirinškega področja pa za 83.550.601 dinarjev.

Železarna je lani izvozila za 2.148.654 ameriških dolarjev blaga, za kar je skupaj z izvoznimi premijami iztržila 30.885.646 dinarjev. Razen tega je opravila tudi vrsto blagovnih menjav z vzhodnimi deželami. To ji je prineslo 611.168 ameriških dolarjev.

Pri izvozu je na prvem mestu Zahodna Nemčija, kamor je železarna prodajala palično jeklo, debelo pločevino in valjano žico. Na drugem mestu je Italija. Tja je izvažala gredice, vročo valjano pločevino in pocinkano ter vlečeno žico. Manjše količine izdelkov

so izvozili tudi v sosednjo Avstrijo.

Od prekomorskih dežel so na prvem mestu še vedno Združene države Amerike. Prek »velike luže« so romali žičniki in brušena jekla. Vendar se je zaradi prenizkih cen in velikih stroškov prevoza lani izvoz v Ameriko precej zmanjšal.

Z vzhodnimi državami Železarna ni imela rednih izvoznih pogodb. Sodelovala je le z Romunijo, in to v okviru jugoslovanskih metalurških podjetij. V Romunijo je Železarna izvozila 600 ton vlečenega jekla in 2500 ton betonskega železa.

Cene izvoznih proizvodov so se prilagajale svetovnim, pri izvozu v Zahodno Nemčijo pa so se prilagajale tamkajšnjim, zmanjšanim za carske dajatve.

Na svetovnem trgu je bilo največje povpraševanje po valjanem paličnem jeklu, vendar se proizvodnja le-tega na Javorniku postopoma ukinja. Lani Železarna ni uvajala novih proizvodov in ni razširjala tržišča. Omejila se je na že tradicionalna zahodnonemška, italijanska in ameriška. Verjetno je tudi zato vrednost lanskega izvoza manjša od predlanskega, ko je znašala 36.349.836 dinarjev.

J. Košnjek

Zanimivi podatki

Naši poslanci so velikokrat preslabo obveščeni o podatkih, kadar razpravljajo in sklepajo o pomembnih razvojnih odločitvah. Največkrat s podatki ne postrežejo (tisti, ki bi pravzaprav morali).

Takšna trditve je bila postavljena na nedavnem občnem zboru sindikalne organizacije v Verigi Lesce. Pogledajmo primer, o katerem bi po mnenju govornikov morali v razpravah o razvoju posameznih panog gospodarstva in celotne slovenske družbene skupnosti resneje razmisliti.

1968. leta je bilo v Sloveniji porabljenih 3.937.600.000 kilovatih ur električne energije. Od tega so vsa slovenska gospodinjstva porabila 718.100.000 kilovatih ur, tovarna glinice in aluminija v Kidričevem pa 837.800.000. Preostale kilovate ure je porabila slovensko gospodarstvo. 1969. leta je znašala skupna poraba električne energije v Sloveniji 4.292.700.000 kilovatih ur. Tovarna glinice je porabila 832.600.000, vsa gospodinjstva pa 799.600.000 kilovatih ur.

Tovarna glinice in aluminija v Kidričevem ustvarja nekaj manj kot 1 odstotek narodnega dohodka, ki ga ustvarja slovensko gospodarstvo. Hkrati pa podatki kažejo, da tovarna glinice plačuje porabljeno kilovate uro električne energije najceneje; in sicer približno trikrat ceneje kot gospodinjstva in precej ceneje kot ostalo gospodarstvo.

A. Z.

Radi bi delavce z Gorenjske

O stalnem zmanjšanju števila zaposlenih v Železarni in o vzrokih, zakaj takšna fluktuacija, smo že večkrat pisali. Za popestritev samo podatke, da je bilo lani v Železarni povprečno 5788 delavcev, predlanskim pa še povprečno 6225. To pomeni, da so železarji iz-

polnjevali delovne naloge pri znatno manjšem številu zaposlenih. Razlike v posameznih obdobjih pa so še večje, saj je bilo lani zadnjega decembra kar 833 manj zaposlenih kot na isti dan predlanskim.

Sanacijski program takšnega zmanjšanja števila zapo-

slenih ne predvideva. Železarna je to pomanjkanje delavcev krila z ustavitvijo težke proge, ene izmene lahke proge in z ustavitvijo prog valjarne tanke pločevine. S temi delavci so ustanovili 4 izmene v valjarni žice, nekaj zaposlenih pa so premestili v hladno valjarno, žičarno in profilarno. S tem so vsaj delno ublažili pomanjkanje delavcev, na kar je vplivalo tudi slabo priglasišanje na prosta delovna mesta v Železarni.

Lani so močno narasle izkjučitve zaradi samovoljne zapustitve delovnega mesta, ki predstavljajo že dobrih 55 odstotkov vseh prekinitev dela ali tri četrtine vseh nepredvidenih prekinitev dela. Polovica teh delavcev je mlajših od 25 let in v Železarni niso bili dije, kakor pičli dve leti. Veliko teh delavcev je odšlo v tujino. Pri takšni fluktuaciji tudi 246 lani sprejetih delavcev ni moglo zadržati planiranega staleža (5700 do 5750 delavcev).

Zaradi takšnega položaja se je kadrovska služba Železarne odločila, da bo delavce, predvsem mlade, iskala doma na ožjem območju Gorenjske. S tem hoče zagotoviti tudi določeno stalnost na delovnem mestu. Obenem pa služba poskuša zaposliti čim več delavcev, ki so začasno v tujini.

J. Košnjek

Projektiranje, poslovna združenja in zbornice

Iz informacij sekretariata skupščine SR Slovenije, ki so v izvlečku objavljene tudi v internih informacijah republiškega sveta sindikatov Slovenije, je razvidno, da so bile lani v Sloveniji samo tri panoge s povprečnim mesečnim osebnim dohodkom nad 200.000 S din (projektiranje z 287.800 S din, poslovna združenja z 223.700 in zbornice z 212.300 S din).

Povprečni osebni dohodek v Sloveniji je bil lani 137.000 S din, to je za 19,9 odstotka več kot leta 1969, ko je bil 114.800 S din.

Januarja lani so povprečni osebni dohodki znašali 119.200 S din, decembra pa že 161.800 S din. V gospodarstvu je bil povprečni osebni dohodek 133.700 S din, v negospodarstvu pa 160.500 S din. Nad 170.000 S din povprečnega osebnega dohodka na mesec imajo še zunanja trgovina, zračni promet, elektrogospodarstvo, trgovinske storitve, družbene organizacije in filmska industrija.

Na zadnjem mestu sta industrija usnja in tekstilna industrija.

J. V.

Kako hitreje reševati stanovanjske probleme delavcev

V Sloveniji so že drugo leto razprave o nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva, o novih oblikah reševanja tega tako perečega družbenega problema in o novih pristojnostih, ki jih bodo po novem zveznem zakonu imele republike, občine, predvsem pa delovne organizacije. Izvršni svet je že lani sprejel resolucijo o nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva v Sloveniji, v kateri je zelo konkretno nakazal probleme, ki zavirajo hitrejši razvoj stanovanjskega gospodarstva, zato je predvidel tudi ustrezne ukrepe za izboljšanje tega stanja.

Danes je slovenski javnosti znano, da v naši republikli primanjkuje preko 57.000 stanovanj, da je večina pričakovalcev za stanovanja delavcev z nižjimi dohodki in da je med temi izredno veliko mladih ljudi, ki so si komaj ustvarili družino. Na osnovi omenjenih ugotovitev se v zadnjem času na raznih sestankih odvijajo precej enostranske razprave, da bo v bodoče v največji meri odvisno hitrejšo reševanje stanovanjske problematike od delovnih organizacij. Res je, da bodo v bodoče delovne organizacije na osnovi samoupravnega dogovora v občini samostojno določale višino sredstev za stanovanjsko gradnjo in razdelitev teh sredstev za razne oblike reševanja stanovanjskih problemov delavcev. Res pa je tudi, da bo vsako planiranje brez pomena, če gospodarske organizacije ne bodo vedele, kdo bo gradil stanovanja in po kakšni ceni. Na primeru podjetja »Sava« bom poizkusil mojo trditev tudi utemeljiti.

V »Savi« je lani kadrovska služba izdelala analizo stanovanjskih razmer tistih delavcev, ki imajo vložene prošnje za stanovanje ali posojilo za individualno gradnjo. Iz analize je bilo razvidno, da živi prek 250 ljudi v zelo slabih stanovanjih, da ima 2/3 priselcev za stanovanje nižje osebne dohodka kot je bil povprečni osebni dohodek podjetja v letu 1969, da 60 % delavcev živi z družinami v eni sobi in da je precej delavcev pripravljeno k nakupu stanovanj prispevati tudi svoja sredstva. Nekaj delavcev v ta namen že dalj časa namensko varčuje v banki.

Na osnovi dobljenih podatkov iz analize so samoupravni organi podjetja sprejeli sklep, da se bo v bodoče reševalo stanovanjske probleme delavcev na tri načine:

● z dodelitvijo posojil za odkup stanovanj,

● z brezplačno dodelitvijo stanovanj socialno ogroženim delavcem,

● z dodelitvijo posojil za individualno gradnjo in adaptacijo starejših hiš.

Samoupravni organi podjetja so za navedene oblike reševanja stanovanjskih problemov letos namenili 3.500.000 N din, to je 7 % od planiranih bruto osebnih dohodkov za leto 1971.

Po podatkih občinske skupščine Kranj je bilo leta 1970 od planiranih 276 stanovanj zgrajenih samo 84 stanovanj. Ostalih 192 stanovanj pa bo verjetno zgrajenih letos. Omenjena stanovanja pa so že zdavnaj prodana, tako da letos v Kranju ne bo možno kupiti niti enega stanovanja. V Kranju je gradnja stanovanj v zaostanku za več kot leto in pol, vzrokov za to pa je več. Gradbeno podjetje navaja v opravičilo pomanjkanje gradbenih in instalacijskih materialov, veliko fluktuacijo delavcev itd. Res pa je tudi, da je gradbeno pod-

jetje v veliki meri angažirano pri drugih poslovnih in javnih objektih. Javna skrivnost je, da gradbena podjetja niso zainteresirana za gradnjo stanovanj, ker imajo pri tem premalo dobička, čeprav so se stanovanja od leta 1966 do danes podražila za 100 %. Ker gradbena podjetja nihče ne more prisiliti naj gradijo stanovanja, če lahko gradijo razne druge objekte z večjo profitno stopnjo, bodo morali novi stabilizacijski ukrepi zajeti tudi področje gradbeništva, kjer pogrešamo predvsem zdravo konkurenco, ki naj zagotovi kvalitetno gradnjo, stabilne cene in spoštovanje sprejetih obveznosti.

V kranjski občini so sedaj pripravljene načrti za gradnjo 5000 stanovanj na kompleksu

»Planina« vendar še ni znano, kdo bo ta stanovanja gradil, po kakšnih cenah in kdaj. Če se v Kranju ne bodo hitreje gradila stanovanja za trg, bodo vsi programi delovnih organizacij padli v vodo. V našem podjetju že sedaj ugotavljamo, da se odločajo za gradnjo hiš tudi taki delavci, ki zaradi nižjih osebnih dohodkov nimajo nobenih materialnih možnosti, da bi zmogli tako veliko investicijo. Ker pa ti delavci žive v težkih stanovanjskih razmerah zaradi zastojev pri gradnji stanovanj pa jim ne moremo povedati kdaj bodo prišli na vrsto za dodelitev stanovanja, so prisiljeni izbrati edino pot, ki jim preostane. S prihranki si kupijo zemljišče in potem začnejo z gradnjo hiše. Ker jim osebni dohodki ne mogočajo, da bi si za gradnjo najeli delavce, vzamejo zadevo sami v roke. Dopoldan delajo v službi, popoldan na parceli, prostega časa ne poznajo. Ker želijo hišo čimprej dograditi, varčujejo pri vsakem dinarju, zato nimajo kvalitetne prehrane, da o ostalih potrebah ne govorimo. Pri tem so prikrajšani tudi ostali družinski člani. Ker tako življenje ponavadi traja več let, imamo vse več primerov, da delavci pogosto zbolijo, pri tem pa je zopet oškodovana družina, da o podjetju ne govorimo. Delavcem, ki imajo veččlansko družino in manjše dohodka, bomo morali prekrbeti stanovanje. Seveda naj tudi taki delavci glede na višino osebnega dohodka prispevajo k nakupu del svojih sredstev. Zato smo v našem pravilniku tudi zapisali, da je prispevek k nakupu

stanovanj 5 %, 10 % in 15 %, odvisno od višine osebnega dohodka na družinskega člana.

Zaradi navedenih problemov menim, da so sedanje razprave o nadaljnjem razvoju stanovanjske problematike precej enostranske. Namesto, da bi se najprej dogovorili, kakšne ukrepe bi morali storiti, da bi se povečala gradnja stanovanj in stabilizirale cene, se razprave sučejo okrog problema, ali bodo delovne organizacije dovolj pametno »zapravile« sredstva, ki jih bodo imele na voljo za reševanje stanovanjskih problemov svojih delavcev. Komisija za življenjske in delovne pogoje pri svetu zveze sindikatov Jugoslavije je celo izdelala merila, po katerih naj bi delovne organizacije v bodoče analizirale stanovanj-

ske razmere svojih delavcev in na osnovi dobljenih podatkov izdelala perspektivne načrte reševanja stanovanjskih problemov delavcev.

Ob sedanjih razpravah, ki jih vodijo predvsem sindikati, pogrešam tudi ostale partnerje, ki v znatni meri vplivajo na formiranje stanovanjske politike v občinah (stanovanjska podjetja, banke, gradbena podjetja, komunalna podjetja in občinske skupščine). Če ne bodo pri načrtovanju bodoče stanovanjske politike v občini sodelovali vsi zainteresirani partnerji, so vse razprave, ki se sedaj vodijo, zaman. Delavcem pa moramo že vendar enkrat povedati, do kdaj bodo še čakali na rešitev svojih stanovanjskih problemov.

Franc Dolenc
»Sava« Kranj

Poplačan trud

V drugi polovici 1967. leta se je pri Vodovodnem stolpu v Kranju rodila misel o ustanovitvi mladinskega aktiva. To misel je podpirala tudi osnovna organizacija ZK ter občinski komite ZMS Kranj, posebno pa komisija za delo z mladino pri osnovni organizaciji ZK. Zamisel so kmalu uresničili in ustanovili mladinski aktiv. Največja želja mladih pa so bili lastni prostori saj so mladinci gostovali v prostorih krajevne skupnosti. Eno leto

je trajala akcija zbiranja denarja za nov klub. Pri tem so mladim pri Vodovodnem stolpu pomagali manjši kranjski delovni kolektivi ter krajevne družbene organizacije in krajevna skupnost. Stvar se je lepo končala. Mladi so dobili svoj kotiček v kleti vrtca Jačina, in sicer ga sestavljajo trije manjši prostori, ki merijo skupno 120 kvadratnih metrov. Za opremo so poskrbeli mladinci sami in je tako danes klub zares lepo opremljen in le redki v kranjski občini se lahko primerjajo z njim. Malokdo ve, koliko truda je bilo potrebnega, da smo dobili to, kar danes imamo, pravijo najprej zavednejši mladinci pri Vodovodnem stolpu. Želijo namreč, da jim v prihodnje pomaga več sodelavcev, vrata kluba so vsakomur odprta.

Trud se je izplačal. Obisk kluba je bil že na začetku dober in tak je še danes. Mladinska organizacija je v njem pripravila vrsto predavanj, vanj je povabila mlade iz Celja in Trsta, vojake, planince itd. Vsak petek, soboto in nedeljo pa je v klubu tudi disco večer.

Letošnji program mladinskega kluba pri Vodovodnem stolpu je natrpan. Vključili so se v tekmovanje »Naš klub«, organizirali bodo vrsto izobraževalnih predavanj, pripravili več sročanj z vojniki, priredili več razstav slikarjev amaterjev ter literarnih večerov. To je le del njihovega programa. Če jim ga bo uspelo uresničiti, bo za mlade Vodovodnega stolpa velik uspeh, klub pa bo upravičil svoj obstoj.

— JK

dana
208 112

nada
246 118

145 din

145 din

PEKE
MODELI

ZA POMLAD 71

Pri kmetu na Selevcu

Med ponedeljkovim potepanjem po Lučinah sva se s fotoreporterjem med drugim ustavila tudi pri kmetu Matku Luznarju na Selevcu. Na kmetijski zadrugi so nama namreč povedali, da je v zadnjem času precej preuredil svojo kmetijo.

Mrzel veter je nosil sneg po obronkih okrog Lučin, ko sva se ustavila pred Luznarjevo domačijo. Vstopila sva v prostorno kmečko izbo, kjer nam je sprejel otroški živčav. Pri hiši je namreč sedem

otrok v starosti od dveh do dvanajstih let. Gospodinja Marija nama je povedala, da moža Matka ni doma. Priprčila sva jo, naj kar ona pove nekaj o preurejanju kmetije.

»Imamo približno 50 ha zemlje. Večinoma je obdelovalna, gozda imamo malo. S preurejanjem smo začeli leta 1969. Tega leta smo prešli na pašno-košni sistem. Seveda nismo imeli sami dovolj denarja, zato smo pri zadrugi vzeli posojilo. Najprej smo

morali zagnojiti teren. Ze prvo leto smo kupili kar 10 t gnojil. Nato je prišel na vrsto električni pastir, molznil stroj, traktor in siloznica ter ureditev mlekarne, stojšče za 30 glav živine v hlevu in silosa.«

Danes lahko redijo precej več glav živine. Stevilo se je povečalo od 12 na 25. V glavnem redijo telice in bika za plemo, vsak dan pa oddajo tudi po 50 litrov mleka. Vozijo ga s traktorjem do zbiralnice v Lučinah. Gospodinja mi je povedala, da je bilo doslej bolj slabo plačano glede na visoko ceno krmil. V zadnjem času pa se je cena mleku nekoliko dvignila (1,38 dinarja).

Tudi letos nameravajo s preurejanjem nadaljevati. »Letos bi radi uredili odplakovalne naprave in gnojnično jamo. Nujno potrebno je izboljšati tudi krmo. Skoraj vse njive uporabljamo v zadnjem času za pridobivanje silazne krme. Žita ne sejemo več, krompirja pa tudi pridelamo le za domače potrebe. To je pa popolnoma razumljivo, saj njiv ne moremo obdelovati s traktorjem, lahko pa z njim spravljamo krmo. Moram še povedati, da pri preurejanju kmetije tesno sodelujemo s kmetijskimi strokovnjaki.«

Nazadnje je beseda nanesele še na kmečki turizem.

»Res je, v zadnjem času tudi tu okrog nas precej govorijo o kmečkem turizmu. Mislim, da se doslej za to panogo še nihče v naši okolici ni odločil. Tudi pri nas ne. Imamo precej hišo. No, hiša je že videti velika, a ni primernih prostorov.«

Posloviti smo se morali. Za konec sva si ogledala še vzorno urejen hlev in zaželela, da bi se letošnji načrti uresničili.

J. Govekar

VZEMITE DANES CENEJE

NE ZAMUDITE PRILožNOSTI IN BREZ SKRBI
V NASLEDNJO ZIMO

Velenjski lignit greje še vedno najceneje!

RUDNIK LIGNITA VELENJE

Luznarjeva družina iz Selevca nad Lučinami. Številne družine v teh krajih niso redke.

Imunizacija prašičev

S kolostralnim mlekom dobe mladiči tudi protitelesa, ki jih varujejo določen čas pred vrsto kužnih bolezni. Takšno odpornost imenujemo pasivna odpornost. Pasivno odpornost nudimo tudi obolenim živalim, in sicer v obliki injekcije določene (specifične) seruma. Vendar pa so živali najboljše zavarovane pred različnimi boleznimi, če je njihov organizem sam sposoben tvoriti protitelesa. Ker pa morajo biti protitelesa specifična, tj. izdelana natančno po modelu povzročitelja določene bolezni, moramo živali umetno okužiti z določenimi izbranimi klicami. Postopek imenujemo vakcinacija, pri čemer cepimo živali ponavadi z oslabljenimi ali mrtvimi klicami.

Pri prašičih so razmeroma pogoste razne kužne bolezni in zato moramo misliti na preprečevanje le-teh že pred izbruhom bolezni. Pri tem pa moramo računati tudi s tem, da je na ta način pridobljena odpornost (aktivna odpornost) večinoma časovno omejena. Nekatere vaccine namreč dajejo zelo dobro odpornost, ki se zadrži tudi dalj časa (več let), druge pa izzovejo aktivno odpornost organizma le za nekaj mesecev. Na to moramo misliti, še posebno, če redimo živali za plemo.

Prašičke cepimo ponavadi v starosti okoli treh

mesecev, npr. proti prašičji kugi in rdečici, ter jih s tem zavarujemo vsaj do starosti 6—7 mesecev, ko so zreli za zakol. Če pa grozi približajoča skužna bolezen, moramo pujske cepiti že prej, pri štirih tednih starosti, ko so že sposobni oblikovati aktivno odpornost. Pred tem časom ni primerno živali cepiti, ker njihov organizem še ne more ugodno reagirati na vakcinacijo in ne daje zadostne obrambe. Živali, ki jih izberemo za plemo je treba ponovno vakcinirati (revakcinacija), in to v času pred pripustom. Breje živali, še posebno visoko breje, ne cepimo z vakcino, temveč po potrebi le s serumom. Pri ogroženosti z leptospirozo moramo biti zelo pozorni na mladice, ki jih z vakcinacijo pred pripustom zavarujemo pred abortusom. Veših živali ne zavarujemo dovolj z enkratnim cepitvenjem in je v takih primerih priporočljivo cepiti večkrat v določenem časovnem zaporedju.

Pri vakcinaciji pa moramo nujno upoštevati tudi to, da cepimo zdrave živali, ki potrebujejo nato še določen čas za razvijanje odpornosti (imunosti). Po enkratnem cepitvenju oblikujejo živali ponavadi polno odpornost šele čez 14—28 dni, medtem ko se ta čas bistveno skrajša pri ponovljeni vakcinaciji. Dr. S. Bavdek

Kmetijski nasveti

Pomen obrezovanja drevja

● Samo z rezjo lahko dosežemo, da ima drevo močne ogrodne veje in uravnoteženo zravnano ter prostorno krošnjo. Rez pospeši rast bujnih poganjkov, ker v vsak preostali brst priteče več drevesnih sokov. Da mladim drevescem ne poročemo preveč, lahko vse tiste veje, ki jih ne bomo porabili za ogrodne veje tudi upogibamo in privezujemo. Upoštevati pa moramo tudi pravilo, da mladim drevescem ne smemo poročati več kot četrtino enoletnega prirasta.

Obrezovalec mora dobro ločiti dve osnovni vrsti poganjkov: lesne mladice, ki so dolge in pokončne, med njimi pa ločimo voditeljice, stranske lesne mladice in vodene poganjke ter rodne mladice ali rodni les, kjer spet ločimo, rodne šibice, brstiče, brstiče, sadne pogačice, zveržen rodni les, cvetne šope itd. Ogradne veje lahko vzgojimo le iz lesnih mladice.

● Kdaj lahko začnemo obrezovati? Če le ni hujšega mraza, lahko režemo že od februarja naprej. Zavedati se moramo, da je v sodobnem sadjarstvu redčenje krošne drevesa pomembnejše kot krajšanje poganjkov. Rez je lahko dolga ali kratka; dolga spodbuja rast rodnelesa, kratka rast mladice. Obrezovati začnemo pri vrhu, pri tem pa posebno pazimo, da drevo ne uide v višino, ker visoka drevesa niso primerna za oskrbo.

Med različnimi vrstami vzgoje, ki jih lahko dosežemo z obrezovanjem, so za naše sadovnjake najprimernejše piramidne in kotlaste vzgoje na nizkem ali srednjevisokem deblu. Največ zagovornikov ima piramidna vzgoja, ki jo dobimo tako, da postopno vzgojimo štiri ogromne veje, obrezovanje v naslednjih letih pa je zelo preprosto.

inž. M. L.

KAJ JE PISAL

Gorenjec

PRED SEDEMEDESETIMI LETI

Kar precej časa smo se zamudili pri kranjski Narodni straži (morda bi nekateri raje »Nacionalno gardo«?). Podatki, ki smo jih črpali iz starega »Gorenjca«, so bili namreč tako zanimivi, da smo temu poglavju prisodili več prostora kot drugim, manj pomembnim rečem. Kronist, ki to piše, celo meni, da je prav, tudi današnjemu rodu povedati, kako so se naši davni predniki resno šli stražarje. Kot smo že zapisali, se je že Prešeren rahlo smehljajal brunnim gardistom. Čeprav — in morda prav zato — se je rad udeleževal njihovih krepkih veseljačenj, manj rad pa njihovih parad in »orožnih vaj« na Gaštelju.

Stražarnica, ki so jo imeli na vogalu Mestne hiše, ima pa tudi svojo pestro zgodovino. Nekoč je bila v njej pokrita tržnica, morda prej nekaj časa celo nekaka viteška dvorana, po razpustu Narodne straže pa je stražarnica rabila mestni policiji. Danes je nekdanja stražarnica preurejena v razstavno »stebriščno dvorano« v sklopu Gorenjskega muzeja v Kranju.

A ozirimo se še enkrat v leto 1848!

Stražarnica Narodne straže nam postane skoraj ljuba, ko zremo, da sta prav v njej »gardista« Viktor pl. Vest (sin graščaka s Sempetra pod Šmarjetno goro) in gradbeni inženir Franc Potočnik nekega predpomladnega večera občuteno zapela Prešernovo podoknico »Luna sije, kladvo bije...«

Bilo je to ob koncu marca 1848. Pesem je ganila vse prisotne in posebno pesnika samega, ki je bil tudi navzoč. Sporočilo pravi, da je pesem presunila pesnika do solz. Znova je v njem prebudila grenke spomine na neuslišano ljubezen do Julije in — tako pravi še sporočilo — pesnik je ihtoč zbežal v noč...

Melodijo, po kateri sta pela Prešernovo serenado Vest in

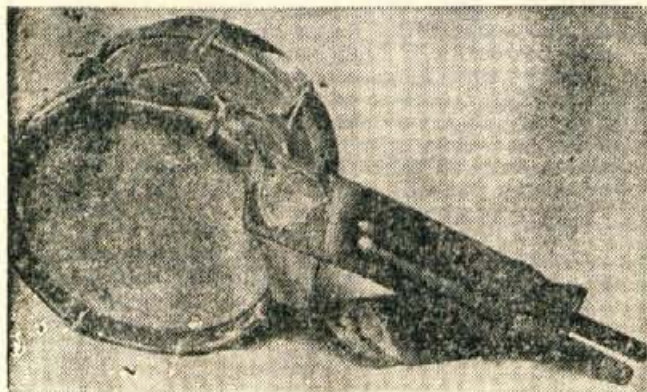
Potočnik, je zložila Marija pl. Vest, sestra Viktorjeva. Znano je, da je Prešeren z Vestovimi prijateljeval in da sta bila Viktor in Marija vneta pesnikova častilca.

V misel nam nehoti pride, kaj če je bila prav ta melodija ona, ki jo je igral na gradu Turnu na citre grajski oskrbnik Valentin Levičnik, ko sta jo poslušali Josipina Urbančičeva in Julija Primčeva? Melodija, ki jo zdaj poznamo, je bila zložena pozneje.

Kako je bilo ob razpustu Narodne straže z orožjem, smo že povedali v prejšnjem zapisu o »Gorenjcu«. Tako kot nam je povedal sin gardista Aleša Engelmana. Velja pa prislunhiti tudi izvorni in s humorjem začinjeni pripovedi gardista Miha Pučnika (»Gorenjec«, l. 1901, str. 112):

Mnogokrat je bilo treba iti na stražo, mnogokrat k skupnim vajam; umevno je torej, da so gardisti začeli zamenjati svoje poklicne dolžnosti. V tem času je vladalo splošno navdušenje kar naprej in zato se je popivalo brez konca in kraja. Bil je že skrajni čas, da je vlada vpeljala nove varstvene uredbe, ki so bile vzrok, da se je okoli leta 1850 razpustila ta slavna straža kranjskega mesta. Puške in enake vojaške stvari so morali naši gardisti oddati v Ljubljano, edino meče so smeli obdržati. Se dandanes je v Kranju mnogo kuhinjskih nožev, ki so narejeni iz teh mečev.

Edino zastava si je vedela ohraniti svojo veljavo. Rešil jo je adjutant Geiger in jo spravil za boljše čase. V poznejših letih jo je dobila novoustanovljena »Citálnica«, potem zopet »Gorenjski Sokol«, dokler si ni lanskega leta nabavil novega prapora. Sedaj čaka stara zastava zopet novega povelja. — Boben, ki je včasih klical gardiste, rabi še dandanes mestni izklicevalec.

Bojen kranjske narodne straže iz l. 1848 (Muzej v Ljubljani).

Težave in načrti škofje-loške delavske univerze

Škofjeloška delavska univerza je v preteklem letu zelo razširila svojo dejavnost. Tudi za letos so pripravljene lepi načrti. Kakšni so ti načrti in s kakšnimi težavami se morajo spoprijemati, nam bo povedal direktor, tovariš Vladimir Polajnar.

● **Strokovno izobraževanje je še vedno vaša osnovna dejavnost. Katere oddelke imate? Pripravljate razširitev na tem področju?**

»Strokovno izobraževanje imamo še vedno najmočnejše zastopano. Imamo oddelek osnovne šole za odrasle, dvoletno administrativno šolo, ekonomsko srednjo šolo, tehnično šolo strojne stroke, delovodsko šolo strojne in avtomehanske stroke, administrativne tečaje in jezikovne tečaje nemščine, angleščine in italijanščine. Večina odpade na večerne oddelke. Se vedno imamo pre malo razvito izobraževanje za vodstvene in upravne kadre ter samoupravne organe v delovnih organizacijah. DU namerava navezati stike z delovnimi organizacijami in ustanoviti medpodjetniški center za tovrstno izobraževanje. Pri tem pa je nujno sistematično delo. DU se mora v ta namen kadrovske okrepiti, kajti brez teamskega dela ne bo uspeha.«

● **Tudi splošno izobraževanje je ena pomembnih vej izobraževanja pri vaši DU. Katere tečaje ste pripravili letos?**

»Prav zdaj se končujejo šiviljski tečaji. Vsak izmed njih je trajal tri mesece, udeležilo pa se jih je 116 žensk. Tudi kuharski tečaji so dobro uspeli. Imeli smo jih v Zireh, Poljanah, dva v Škofji Loki, štiri v Železnikih, prav zdaj pa v Sovodnju. Vsak je trajal po 80 ur, vključno z osnovno higieno — zdravniškim predavanjem. Marca pripravljamo tečaj za strojno pletenje. Vajenci Gradisa bodo poslušali nekaj poljudnoznanstvenih predavanj, ki naj bi jim nudila vsaj osnovno kulturno vzgojo.

S tem pa program še ni izčrpan. Radi bi pripravili šolo za življenje in šolo za starše. Zlasti manjka področje estetske vzgoje in izobraževanja. Skušali bomo poiskati ustrezne oblike v tej smeri.«

● **Lahko bi rekli, da družbeni vzgoji doslej niste posvečali posebno velike pozornosti. Pripravljate izboljšave?**

»Lahko trdim, da so tudi glede tega opazni premiki na bolje. S sodelovanjem občinskega komiteja ZK smo prav zdaj pripravili zanimiva

predavanja z družbenoekonomsko in politično tematiko za krajevne in tovarniške organizacije ZK. Taka predavanja so že v Selški dolini, v Poljanski dolini pa bodo po dogovorih s sekretarji. Jeseni nameravamo pripraviti še vrsto seminarjev in politično šolo, če bo seveda dovolj prijav. Druga stvar, ki zahteva izboljšave, je premajhna skrb za izobraževanje mladine. Razvito tudi ni izobraževanje za člane samoupravnih organov in sindikalnih delavcev. Želimo si večjega sodelovanja z mladino in sindikatom. V ta namen bo DU letos razpisala mesto strokovnega sodelavca. Ob tem si želimo tudi več razumevanja pristojnih organov.«

● **Letos ste pripravili več zanimivih turističnih predavanj v različnih krajih. Kako ste zadovoljni z uspehom?**

»Moram reči, da so letos uspela boljše kot kdajkoli prej. Pokazalo se je, da je zelo važno približati se ljudem. Tesno smo sodelovali z občinsko turistično zvezo. Predavanja so bila v 13 krajih, v vsakem po pet. Turistično izobraževanje pa še ni končano. Pripravili bomo krajše enodnevnne tečaje za kmečke gospodinje. Povezali smo se s turističnimi društvi. Uspeh je bil izreden. Prijavilo se je kar 80 gospodinj, še enkrat več kot smo jih nameravali sprejeti. Seveda bomo sprejeli vse. Upoštevali bomo le prioriteten red — najprej gospodinje iz okolice Starega vrha in Dävče. Po teh krajih je namreč največje zanimanje za kmečki turizem. Pohvaliti moram tudi delovne organizacije, ki so nam priskočile na pomoč. Iskra in LTH sta nam odstopili nekatere svoje izdelke, da bomo njihovo uporabnost lahko pokazali gospodinjam. Najprej bomo sprejeli štiri skupine, v vsaki po deset gospodinj. Tečaj bo trajal 40 ur, polovica pomladi in druga polovica jeseni. To zato, da se bodo gospodinje

jeseni naučile, kako je treba ravnati z zelenjavo in sadjem. Stroške tečaja bo delno krila občinska turistična zveza; delno pa gospodinje same. Letos bomo s sodelovanjem občinske turistične zveze pripravili tudi ekskurzijo v turistično razvite kraje.«

● **Kako je s kmetijskim izobraževanjem?**

»Zelo mi je žal, da kmetijski strokovnjaki niso pokazali zanimanja za sodelovanje. Zato letos nismo uspeli pripraviti ustreznih oblik izobraževanja kmetov. Sredstva za to pa obstajajo. Res je, da je pripravil sklad za pospeševanje kmetijstva nekatera predavanja. Zdi pa se mi, da to ni dobra oblika, ker so bila predavanja le v nekaterih večjih krajih. Ljudem se je namreč treba približati.«

● **Imate še kake druge oblike izobraževanja?**

»Da, Prav pred kratkim smo končali s tečaji za vodje štabov in služb civilne zaščite v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih. Marca in aprila pripravljamo vrsto predavanj s področja obrambne vzgoje za nerazporejeno prebivalstvo. Seveda pri tem tesno sodelujemo z oddelkom za narodno obrambo. Predavanja bodo tudi v oddaljenejših krajih. S podobnimi predavanji bomo nadaljevali jeseni.«

● **In nazadnje še vaše največje težave ter kako sodelujete z drugimi DU?**

»Naj težave kar naštejemo: pomanjkanje kadrov, prostora in finančnih sredstev. Kajti za kontinuirano delo so potrebna stalno zagotovljena finančna sredstva. Glede sodelovanja pa tole: sodelujemo z vsemi gorenjskimi DU. Se najtesneje stike imamo s kranjsko DU Tomo Brejc. Za naše oblike kmečkega izobraževanja se zanimajo tudi druge DU — Brežice, Slovenske Konjice in Radlje. Prav tako tesno sodelovanje imamo z zvezo DU.«

J. Govekar

● **V nedeljo je s popoldansko in večerno predstavo gostoval v amaterskem gledališču Tone Cufar na Jesenicah gledališče Zelezar iz Celja in Štor. Jeseniškemu občinstvu so uprizorili svojo najbolj uspešno predstavo — Zupančičevo zgodovinsko dramo Veronika Deseniška. Tako se je z gostovanjem amaterskega gledališča Zelezar začela na Jesenicah letošnja gledališka sezona. Dvorano se že primerno preuredili in napejlali centralno kurjavo.**

● **V soboto zvečer so v dvorani delavskega doma na Javorniku gostovali mladinci dramskega odseka Svoboda II. iz Trbovelj s komedijo V nedeljo popoldne. S to predstavo so vrnili obisk članom javorjniške Svobode, ki so pred tednom dni gostovali v Trbovljah z Bevkovo povestjo Tonček.**

● **Dramski odsek Svobode iz Breznice pri Žirovnici je priredil v soboto in nedeljo zvečer igrico Plesoči osliček. Igrico bodo uprizorili tudi na Javorniku in na Dovjem.**

Kako so SLAKI osvojili Ameriko (16)

»Kot smo pričakovali, je koncert doživel velik uspeh. Poslušalci so nemo, odprtih ust, sledili programu in se žele čisto nazadnje spomnili, da bi bilo dobro tudi zaploskati. Izbruhnil je viharju podoben aplavz. Upravnik doma, kjer smo igrali, si je za odrom brisal solze in hlipal predse. Zelo večnost ni slišal domače muzike, zato so ga naše pesmi popolnoma spravile iz tira.

Po končanem »šihu« smo odšli v motel, oblekli kopalne hlačke in poskakali v plavalni bazen. Natak je vsem postregel z zajetnim kozarcem whyskija. Potem ko je operacijo nekajkrat ponovil, so sestanovanci poklicali »bademajstra« (plavalnega mojstra) in mu naročili, naj hrupne pijane goste spravi iz vode, sicer bo prišlo do nesreče.

VESELI DNEVI OB MICHIGANSKEM JEZERU

26. september. Zjutraj se stlačimo v dvanadstropni avtobus družbe Grayhound, daleč največjega prevoznikega podjetja v ZDA. Njegova notranjost je k sreči dokaj prostorna in udobna, sicer bi težko zdržali 6 ur trajajočo vožnjo od Indianopolisa prek Chicaga do Waukegana ob Michiganem jezeru. Hiše, ulice in parki tega severno-ameriškega mesta so bili nekaj čisti, lepo vzdrževani, sedanjim prebivalcem pa snaga očitno ne dela preglativ. Vedno več je namreč črncev, ki prihajajo z juga. Sredi rastočih zamorskih četrta sta orjaška bloka, kjer starujejo belci, kot dve izgubljeni puščavski oazi.

Spimo v privatnih stanovanjih. Mene so dodelili starejšemu naglušnemu Slovencu, gospodu Koncilji, katerega klepetava žena skuša nadoknaditi zamujeno in govori, govori brez prestanka — seveda o samih nepomembnih rečeh. Njen soprog me je naslednji dan peljal okrog stavbe pokazat, kakšen vrt ima, kakšna je klet itd. Do podstrešja, hvalabogu, nisva utegnila priti, saj sem se moral pripraviti na nastop. Spet so ljudje do zadnjega kotička napolnili prostor. Večina jih je prišla od zelo daleč. Zunaj smo videli osebnih avtomobile, taksije in poltovornjake najrazličnejših registracij. Mnogi izseljenci so prinesli s seboj zvonce ali troblje, ki naj bi jim pomagali izraziti veselje nad težko pričakovanim dogodkom. Lahko si mislite, kakšno vzdušje je vladalo v dvorani.

28. september. Bivanje v Waukeganu postaja zmeraj

bolj prijetno. Danes smo bili gostje lokalne osnovne šole, okrajnega poglavarja gospoda Čepona, rojenega Slovenca, in župana Roberta Saboniana, ki je armenskega rodu. Mož že štiri mandatne dobe predseduje občini, kar — upoštevajoč njegovo poreklo in razmere v mestu — nikakor ni šala. Je strasten zbiralec starega orožja in nič manj strasten popotnik. Bogata zaloga spominkov z najrazličnejših koncev sveta priča, da lastnik resnično ne drži nog križem. Kot so nam povedali, je mister Sabonian osebni prijatelj predsednikov vsaj dvajsetih evropskih, azijskih, afriških in ameriških držav. Skratka, gre za kozmopolita v najčistejšem pomenu besede.

29. september. Znova smo županovi gostje. Večerjamo v tipično grški restavraciji. Izbor jedi kajpak preupstimo simpatičnemu Robertu. Uvodoma nam servirajo armenski cocktail, ki mu sledi vrsta okusnih, a zelja in Podravkinih juh vajenim Kranjcem popolnoma tujih specialitet. Serijo kajpak zaključijo armenska poslastica.

ČE LETALO NE MORE PRISTATI

»30. september. Čeprav je skoraj vedno tako, da se, ravno ko postane najlepše, moraš posloviti, smo resnično težko obrnili hrbet Waukeganu. Ampak prenapeti program turneje ne trpi sprememb. Ob šestih zjutraj torej stojimo na letališču in čakamo avion. Kmalu vzemo, da bo prispel šele čez 50 minut. Ker nimam kaj početi, začnem gledati naokrog. Betonska steza je polna letal; ko jih naštejemo 50, odneham. Neprestano vzletajo in pristajajo. Med njimi so velikanski potniški Boeingi, a tudi pritlikavi Convair, ki prevažata mleko.

7 je ura, ko odpotujemo. Udobni B-727 plove mirno, brez trzajev. Kdo bi slutil, da bomo pozneje doživeli celo vrsto neprijetnih presenečenj.

Do vmesnega postanka v Mineapolisu gre kot po maslu. Toda negotov, trd spust na betonsko pisto mi pove, da brčkone nekaj ni v redu. Preselijo nas v Convair, ki starta silno živahno, vendar pa ne more in ne more doseči potrebne višine. Celih deset minut smo vijugali sem ter tja in nabirali metre. Nazadnje se je ropotala le zrakala in jo ubrala proti Hibingenu.

(Nadaljevanje prihaja sredo)

Republiški sekretariat za narodno obrambo SR Slovenije

razpisuje natečaj

za dodelitev vojaških štipendij za šolanje na srednjih šolah (gimnaziji, tehniških šolah — strojne, elektrotehniške, kemično-tehnološke, gradbene in geodetske stroke ter pomorski šoli — plovbene in strojne smeri) v šolskem letu 1971/72.

Za štipendije se lahko potegujejo učenci slovenske narodnosti, ki se pogodbeno obvežejo, da bodo po končani srednji šoli vstopili v eno od naslednjih vojaških akademij:

1. VOJASKO AKADEMIJO KOPENSKE VOJSKE (pehota, oklepne enote, topništvo in inženirija);
2. TEHNISKO AKADEMIJO VISOKE TEHNISKE ŠOLE KOPENSKE VOJSKE (smer pehotne in topniške oborožitve, motorji in motorna vozila, rakete in raketne naprave, elektrotehniška, piro-tehnološka, prometna, za zveze, ABKO in protizračne obrambe);
3. LETALSKO TEHNISKO VOJASKO AKADEMIJO;
4. VOJASKO POMORSKO AKADEMIJO;
5. MORNARISKO TEHNISKO VOJASKO AKADEMIJO.

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

a) Splošni pogoji:

- da so državljani SFRJ;
- da so zdravi in sposobni za aktivno službo v JLA, kar ugotavlja pristojna vojaška zdravniška komisija;
- da so vzorne vedenja, niso sodno kaznovani in niso v kazenskem postopku;
- da so končali predhodni razred z najmanj dobrim uspehom in imajo iz matematike, fizike in kemije najmanj dobro oceno;
- da nimajo pogodbenih obveznosti iz naslova štipendiranja proti drugi pravni osebi;
- da imajo priporočilo občinskega sveta za narodno obrambo;
- da so učenci prvega razreda rojeni leta 1956 ali pozneje, drugega razreda leta 1955 ali pozneje, tretjega razreda leta 1954 ali pozneje in četrtega razreda leta 1953 ali pozneje.

b) Posebni pogoji:

- za vojaško akademijo kopenske vojske se lahko prijavijo učenci vseh navedenih šol, razen učencev pomorske šole in tehniške šole kemično-tehnološke stroke;
- za tehniško akademijo visoke tehniške šole kopenske vojske se lahko prijavijo učenci gimnazij in tehniških šol — strojne, elektrotehniške in kemično-tehnološke stroke;
- za letalsko tehniško vojaško akademijo se lahko prijavijo učenci gimnazij in tehniških šol strojne in elektrotehniške stroke;
- za vojaško pomorsko akademijo se lahko prijavijo učenci gimnazij, tehniških šol strojne in elektrotehniške stroke in učenci pomorske šole plovbene in strojne smeri;
- za mornariško tehniško vojaško akademijo se lahko prijavijo učenci gimnazij in tehniških šol strojne in elektrotehniške stroke.

Natečaja se lahko udeležijo tudi učenci osmih razredov osnovnih šol, rojeni leta 1956 ali pozneje, še preden končajo osnovno šolo. Štipendija jim pripada od začetka pouka na srednji šoli.

Učencem, ki bodo sprejeti za vojaške štipendiste, pripadajo med šolanjem na srednjih šolah naslednje štipendije:

— učencem 1. razreda	400 dinarjev mesečno,
— učencem 2. razreda	450 dinarjev mesečno,
— učencem 3. in 4. razreda	500 dinarjev mesečno.

Razen tega jim na začetku vsakega šolskega leta pripada nadomestilo za nabavo šolskih pripomočkov v znesku 250 dinarjev za prvi razred, 270 dinarjev za drugi razred in 300 dinarjev za tretji in četrti razred.

Učenci, ki končajo šolsko leto z odličnim uspehom prejmejo nagrado v znesku 500 din, učenci s prav dobrim uspehom pa v znesku 300 dinarjev.

Štipendije se izplačujejo v mesečnih obrokih za vse mesece v letu, začno pa se izplačujevati od prvega naslednjega meseca po rešitvi prošnje, vendar ne pred 1. 9. 1971. V času šolanja na srednji šoli je učencem zagotovljeno tudi zdravstveno varstvo. Učenci, ki bodo sprejeti za vojaške štipendiste, bodo morali po končanem šolanju v eni izmed vojaških akademij ostati v aktivni službi JLA najmanj toliko časa, kolikor so štipendirani na srednjih šolah in šolani v vojaških akademijah.

Medsebojna razmerja med štipenditorjem in štipendistom, oziroma njegovim zakonitim zastopnikom, se določijo s pisмено pogodbo, kjer se predvidi tudi vračanje štipendije, če štipendist ne bi izpolnil svojih pogodbenih obveznosti.

Učenci, ki se žele udeležiti natečaja, vložijo prošnjo, kolkovano z 1,00 din pri upravnem organu za narodno obrambo občinske skupščine, kjer dobe tudi predpisani obrazec.

Prošnji je treba priložiti:

- izpisek iz rojstne matične knjige;
- učenci osmih razredov osnovne šole overjen prepis spričevala za šesti, sedmi in prvo polletje osmega razreda;
- učenci prvega razreda srednjih šol overjen prepis spričevala o končani osnovni šoli in za prvo polletje 1. razreda;
- učenci drugega in tretjega razreda srednjih šol overjen prepis spričevala za predhodni razred in za prvo polletje tekočega šolskega leta.

Kandidate bo organ, pri katerem bodo učenci vložili prošnjo, poslal na zdravniški pregled, pri njem pa bodo prejeli tudi rešitev prošnje in vsa pojasnila glede natečaja. O rešitvi prošnje bodo kandidati obveščeni do 1. avgusta 1971.

Natečaj traja do 30. aprila 1971.

REPUBLIŠKI SEKRETARIAT ZA NARODNO OBRAMBO
SR SLOVENIJE

Drevesnica
Kmetijskega zavoda Ljubljana,
 ki je na Studencu pri Ljubljani, prodaja za
 spomladansko sajenje kvalitetne

sadne sadike

Jablan, hrušk, sliv, češenj, višenj, breskev,
 marelic in ribeza.

Na voljo je širok izbor raznih sort.

Prodaja od 8. do 16. ure, sobota od 8. do 12. ure.
 Informacije: Kmetijski zavod — Ljubljana, Miklošičeva 4, telefon 22-515

JUGOBANKA

LJUBLJANA,
 Titova 32

LJUBLJANA,
 Celovška 106

CELJE,
 Titov trg 7

Vabimo vas, da izkoristite bančne usluge, ki vam jih nudi JUGOBANKA s svojimi poslovnimi enotami v Jugoslaviji in preko predstavništva v inozemstvu.

- zbira hranilne vloge občanov
- vodi devizne račune občanov
- opravlja vse usluge na podlagi varčevanja v Jugoslaviji in inozemstvu
- odobrava kredite za stanovanjsko izgradnjo in potrošniške kredite

Jugoslovanom na začasnem delu v tujini JUGOBANKA omogoča, da svoje prihranke položijo tudi pri inozemskih bankah s katerimi imamo posebne aranžmane o dvojezičnih in trojezičnih knjižicah in to v ZR Nemčiji, v Avstriji in Švici.

Prihranke v markah, šilingih in frankih na teh knjižicah se lahko prav tako koristi v teh državah in v Jugoslaviji pri vseh filialah JUGOBANKE.

Banka v Celju posluje vsak delavnik, razen sobote, od 9. do 12. ure in od 13. do 17. ure.

*Žolna pride domov,
 pod ljubi rodni krov;
 ko se vrne spet,
 v zapor gre sedet.*

22

Žolna je šel na dopust proti koncu aprila. Doma je bilo takrat najlepše; dela je bilo še malo, bilo pa je že prijetno toplo. Ko je hodil zopet po domačih travnikih in gozdovih, se je počutil kot otrok. Nabiral je zvončke, lovil metulje in pesnil:

*Pod goro zeleno
 rožice cveto,
 podarim ti eno,
 naj tvoja bo.*

Ob večerih je navadno ušel na vas in dobil kakšno družino. Žena je mislila, da ga bo vojaščina zresnila, vendar je kazalo prav nasprotno. Mogoče je zaradi tega tako iz sebe, je mislila, ker je na dopustu in ga ni karala. Ko bo prišel domov za vedno, bo morala začeti drugače.

Ker je imel dvajset dni dopusta z voznjo vred, se je vrnil šele v sredini maja. Natančno je imel izračunano, koliko dni, ur in minut je do konca vojaščine.

Proti koncu maja je nekega večera prinesel njihov tovariš novico:

»Domov ne gremo šele septembra, ampak že julija. Povedal mi je stric, ki je podpolkovnik!«

V vojašnici je zavladalo splošno veselje. »Za mlačev bom doma,« je rekel Črnuh. »Nič ne bom pisal svoji Tinci,« je delal načrte Mihec, »kar prišel bom in ji rekel: Tukaj me imaš, za vedno!«

Črnuh, Mihec

Ivan Sivec

pa še Žolna

»Ne bodo me dregali na vsakem koraku,« se je veselil Žolna. »Do jeseni bom napisal še cel zvezek poletnih rim.«

Pozneje so seveda ugotovili, da s skrajšanjem ne bo nič, čeprav so dobili iz različnih virov podobne novice že nekajkrat.

Žolna je že junija tako smrdela vojaška hrana, da je ni mogel več prenašati.

»Doma je še zrak boljši,« je zmeraj godel.

Kljub vsemu je nekaj le moral delati. Ker je bil dodeljen v kuhinjo, vedeli pa so, da ima doma kmetijo, je moral hoditi okopavati krompir, paradižnik, papriko in podobno.

»Se doma me žena pusti pri miru, pa me tu ne bi mogli,« se je večkrat jezil.

Kakor bolj je šlo poletje v deželo, bolj je bilo za Žolno. Njive so se že tako orasle s plevelom, da se je lahko brez skrbi zavlekel vanj in prespal dan. Če je dobil še kakšnega prijatelja, sta se pogovarjala o domu, dekletih in podobnem.

Tu in tam so jih tudi odkrili. Takrat so jih dali za kakšen teden v četo, kjer so morali opravljati dolžnosti stražarja, požarnega na hodniku in redarja na stranišču. Kljub temu se je skrivanje splečalo. Pesnik je razlagal:

»Če me v mesecu dni dobijo enkrat, več pa me ne, sem še vedno dosti na boljšem. Kaj se mi pa pozna, če grem enkrat ali dvakrat na stražo, saj druge dneve prespim.«

Nekoliko več volje do dela je dobil, ko so začeli zoreti paradižniki in lubenice. Vojaški, ki so delali v kuhinji, so hodili ponje z velikimi lesenimi košarami. Ni treba posebej poudarjati, da so se najprej sami pošteno najedli. Včasih je kdo iz mesta prinesel kis in olje ali pa so ju iztaknili v kuhinji in solata je bila tu. Pojedli so jo navadno v miru

sredi plevela.

Ko so nosili polne košare paradižnika in njive do kuhinje, so jih večkrat ustavljali otroci.

»Vojak, daj mi paradižnik!« so prosili glasno ali samo z očmi.

»Vojak, daj mi lubenico!«
 Žolna je bil po naravi blagega srca. Vsakomur je rad dal paradižnik ali lubenico, če je le videl, da je otrok lačen.

Pozneje se je spomnil, da bi se dalo na tak način tudi lažje živeti. Ker je bil star vojak, se ni nikogar bal.

»Ali veste,« je vedno pripovedoval, »da je biti star vojak boljše kot župan.«

Nekoč je vzel še eno košaro. S sovojakom sta nabrala polne vse košare. Stiri sta odnesla v kuhinjo, peto pa sta mislila nesti na trg, kjer naj bi paradižnik prodala. Njiva je ležala zunaj vojašnice, tako da ni bilo težko priti v mesto.

Tik pred trgom se je sovojak skesal.

»Ujeli naju bodo.«

»In kaj potem?«

»Vtaknili naju bodo v luknjo.«

»Bova vsaj brez skrbi.«

»Pravijo, da moraš tam hudo delati.«

»Ne verjamem,« je rekel Žolna. Zmenila sta se, da gre sam naprej. Sovojak se je vrnil na njivo, kjer ga je počakal.

Pesnik v začetku ni najbolje prodajal. Prvič paradižnik ni bil preveč lep, drugič pa so je vsakdo ognil, ker je bil prodajalec v uniformi. Ko je pozneje na listek napisal najmanjšo ceno, kot so jo imeli drugi prodajalci, se je košara skoraj spraznila.

»Znati je treba,« si je mel roke.

Hotel je prodati tudi napol gnile paradižnike, ki so še ostali v košari. Gospodinje so hodile mimo njega. Pesnika je podražilo in je zavpil:

»Vse zastoj!«

Mahoma so zginili vsi paradižniki, nekdo je zagrabil celo košaro.

»Ni naprodaj,« je povedal Žolna.

Nekaj časa sta se pogajala, nato je popustil pesnik. Prodajal je še košaro. Zanj je sklenil kupiti liter enkrat žganega žganja.

»Se manj bom sumljiv,« si je mislil, »če je ne nosim nazaj.«

Popoldne sta preležala s sovojakom v največjem plevelu, vlekla dim cigarete in nagibala steklenico. Žolna je mislil povabiti tudi Črnuha in Miha, vendar je sklenil, da ju bo raje drugič, ko bo več prodal.

Ker se mu je prvič posrečilo, se je še z večjim veseljem lotil nadaljnega prodajanja. Priznati je treba, da mu je posel kar dobro cvetel.

Nekoga dne se mu je zalomilo. Bil je praznik. Žolna se ni oziral na to, ampak je nesel paradižnik ravno tako na trg. Pred njim se je ustavil nihče drug kot njegov kapetan. Nadaljevanje je sledilo v kapetanovi sobi:

»Sramoto delaš vsej vojski, ničvrednež,« je vpil nadenj. »Vtaknil te bom v zapor, da te bo srečala pamet!«

Naslednja dva dneva je Žolna resnično prebil na mrzlih tleh. Ze dolgo ni poribal toliko betona kot takrat.

Po vrnitvi iz zapora je še bolj nerad delal. Spominjal se je, kako lepo je bilo v bolnišnici. Ker je vedel, da zdravnik pregleduje, kakšne imajo jezike, si ga je namazal s kredjo.

»Se dobro, da živiš,« je ugotovil z veliko skrbjo in ga sprejel v bolnišnico na dolgo trajno zdravljenje.

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

IV. DEL

189

5

Francova soba v tiskarni spominja Stefi na njegovo sobo v Miljah. Ta misel je neprijetna prav tako kakor zatohel vonj, ki napolnjuje sobo.

»Pozabil sem prezračiti. Bi odprla okno?«

Stefi molče pritrdi in odpre okno. Mrzel novembrski zrak se zliva v prostor, opremljen s površno postlano posteljo, z dvema starima nalanjačema, z baročno mizico orehove barve, pogrnjeno z mrežastim čipkastim prtom, in s prav tako baročno in z brušenim steklom zastekleno omarico.

»Mraz je,« pravi Federle in stopi k emajlirani peči, segajoči skoro do stropa in že pripravljeni za ogenj. »Tako je bo toplo kakor v raju,« se nasmehne brez zadrege, kakor da ni med njim in Stefi več kakor osem let ločitve in kakor da ni med njima niti najmanjše sence, ki bi jo bilo treba odstraniti. Z lahkotnostjo si daje opravka z ognjem, ki že poje v dimniku in od katerega že izžareva prijetna toplota. »Se nekaj lopatic šotel!« reče s prešernim nasmehom in opazuje Stefi, ki se sklanja in postilja posteljo.

Postelja ni najbolj čista. Rjuhe bržkone niso bile že dolgo izmenjane.

»Nimaš svežih?« bi vprašala Stefi, a noče podaljševati časa z menjanjem rjuh in preslačenjem blazin, ki dišijo po izparelem parfumu in ki bi se ji lahko zardele sumljive kakor ves vonj rjuh, ko bi sama ne bila nadišavljena in ko bi ji božajoči Francov pogled ne podžigal strasti, nepotešene že osem let.

»Lahko bi zaprla in zagrnila okno!«

»Bom. Takoj bom,« odgovarja Stefi, kakor da bi odpevala moževim besedam.

O, še vedno ga ima rada!

Zato nobenih primerjav med to sobo in ono v Miljah!

Nobenih spominov na Francove pobege in prevaro!

Nobene misli na Anno Bauer, ki je že devet let mrtva.

Nobenih očitaj glede samomorilke, ki ji ni več nevarna.

In prav tako ne nobenega namigovanja na penzberško poštarico in lastnico te tiskarne, nobene besede o tisti prekleti Anna-Marie, pa četudi je bila med vojno ena glavnih, ki so ji napravljale življenje v Penzbergu nezno, pa tudi nobenega vprašanja, če je res, kar ji je pisal upokojeni tutzinški postajenačelnik!

Vse to je odveč! Franc jo je sprejel. S poljubom sprejel, čim jo je zagledal!

Rada ga ima. Vselej ga je imela rada. Celo tedaj, ko je mislila, da ga sovraži.

Zato se ni mogla prepustiti Lehmannu, kakor da je že takrat podzavestno čutila, da ne sme biti Lehmannova, marveč moževa, samo moževa. Nobene misli na Lehmannovo več! Nobenega sočutja do nesrečne Lehmannove ljubezni do nje!

Ostala bo tu pri Francu. Zaživela bosta novo življenje in skrbela za Slavka, ki se bo vrnil v Ljubljano! Pisala bo Roziki, kje so Lehmannova pisma, pesmi in slike in jo prosila, naj jih vrne Lehmannu.

Nič več ji ne pomenijo tiste pesmi in slike in ji tudi nikoli niso ničesar pomenile. Samo utvarjala si je, da so ji v tolažbo in da je to, kar je čutila do nesrečno zaljubljenega Frica, ljubezen. — O Stefi, zakaj si me zapustila? Zakaj se nisi vrnila?

To je lepše od slehernega Lehmannovega pisma.

Lepše od sleherne Lehmannove pesmi.

Lepše od sleherne Lehmannove besede.

To so Francove besede. Čutila je, kako obžaljujoče in boleče so se izvile naravnost iz njegovega srca, čim sta zapustila gostilno in stopila v noč.

— Nisem te zapustila. Nisem te pozabila. Z otrokom sva te iskala. Vso vojno iskala. Šele Slavko je zvedel zate. Pisal ti je pismo za pismom, — je govorila, on pa se je čudil, ker ni nobenega prejel.

— Nobenega, prav nobenega, — je ponavljala.

— Mislila sva, da se boš oglasil sam, čim se boš vrnil iz ujetništva.

— Oglasil? Kako oglasil? Kako naj bi vedel, kam sta odšla.

Rekla bi, da bi lahko pisal v Borjano, pa jo je prehitel sam, da bi pisal, a kaj ko je bil prepričan, da tam doli ni nobene žive duše več.

— Vas je ob meji. Italijanski topovi so jo zravnali z zemljo. Nobenega preživelega. Vem, kako je to. V Franciji sem videl.

Tako je govoril.

Morda je šla v Graz? Morda v Trst? Morda v Innsbruck?

Tako je mislil.

— Iskal sem vaju. V vseh krajih, kjer smo bili, sem vpraševal znance. Celo v Hartbergu. Pa nič in nič.

— Tako?

Ja, pisma, ki so se vračala, bi ji lahko pokazal.

Seveda, tam je ni mogel najti. Tam nihče ni vedel zanjo.

— Razen v Hartbergu, — je rekla in omenila, da je popolnoma po naključju srečala hartberškega sodnika in njegovo ženo v Judenburgu.

— Pisal sem jima, — je rekel.

— In? — je postala radovedna.

— Nič. Nista mi odgovorila.

— Čudno? — je podvomila.

Mu ne verjame, je izjecljal, kakor da je užajlen.

— Verjamem, — je rekla.

— Pisal sem tudi drugim.

— Drugim?

— Ja, na občino.

— Na občino?

— Ničesar niso vedeli o hartberškem sodniku in njegovi ženi.

— Potem ju ni več v Hartbergu?

— Lahko so ju ubili madžarski boljševiki?

Tega ni verjela. Ni mogla verjeti.

Zakaj ni več petja na vasi (4)

Glavni vzrok: spremenjen način življenja

Najbolj izčrpen odgovor na naše vprašanje, zakaj ni več petja na vasi, nam je poslal naš redni dopisnik Ivan Sivec iz Most pri Komendi. Pismo v celoti objavljamo.

Petje je v Mostah in okoliških vaseh zamrlo kmalu po drugi svetovni vojni. Če hočemo najti vzroke, zakaj ni več petja po vaseh, pri različnih delih in po njih, moramo najprej pogledati, kdo je včasih pel.

Po vsakodnevem težkem delu so se fantje zbrali na vasi, da so se pogovorili, kaj je novega. Na takšnih zborih so na različne načine tudi preizkušali svoje moči. Uživali so tembolj, čim več jih je bilo. Ko so se pogovorili in dobili zmagovalca (npr. v metanju težkega kamna v daljino), jim je zabave zmanjkalo. Najcenejše, hkrati pa najdružabnejše opravilo potem je bilo petje. V množičnem petju so prišli

na račun tisti, ki sicer niso imeli najbolj ubranih glasov, a so se med drugimi izgubili. Ker je imela večina srednje dober posluš, so se tisti, ki so imeli »kosmata ušesa«, zlahka izgubili med drugimi.

Vsak mlad človek rad vzbuja pozornost. Fantom je s petjem to še najbolj uspevalo. Bili so ponosni, da so lahko šli na vas in so jih slišala dekleta. Za pijačo po gostilnah niso imeli denarja, družabnih prireditvev pa skorajda ni bilo, razen če jih niso sami priredili na kakšnem domu.

Danes ni več mogoče, da bi se na vasi zbralo toliko fantov kot včasih. V Mostah in okolici je le malo fantov,

ki ne bi bili zaposleni. Doma na kmetiji jih je ostalo bore malo. Precej fantov ima popoldansko ali tudi večerno (nočno) službo. Veliko jih je, ki morajo zjutraj zgodaj vstati. Včasih so sicer ob določenih delih na kmetiji (npr. ob košnji) vstajali še prej, toda pri delu potem ni bila potrebna tolikšna zbranost, kot npr. danes pri delu za strojem v tovarni.

Glavni vzrok torej, zakaj ni več petja na vasi, je v današnjem, spremenjenem načinu življenja.

Danes ima vsak fant toliko denarja, da gre lahko na ples, da si ogleda filmsko ali dramsko predstavo, da se gre zabavat v gostilno ipd. Oddaljenost deset ali dvajset kilometrov pri današnji stopnji avtomobilizma in avtobusnega prometa ne pomeni velike ovire. Zakaj bi se torej fantje ustavljali na vasi in peli, ko pa se jim na vseh koncih ponujajo boljše zabave!

Danes tisti fantje, ki že pridejo na vas, raje zavijejo v domačo gostilno. Če pod vplivom alkohola zapojejo kakšno pesem, predvsem zunanji gostilne, jih ljudje že obsojajo. Nihče pa ne vidi rad, da govorijo slabo o njem. Obsodba okolice v takšnih primerih je prav tako

pomemben faktor, da petje izumira. Vzemimo za primer, da bi se trezni fantje prijeli za rame, zapeli in tako odkorakali po vasi. Vsakdo bi jih, ne glede na njihovo stanje, obsodil za pijance!

Vzrok, da petje izumira, je tudi v tem, ker so se stari običaji zelo spremenili (ali pa se spreminjajo). Nekdaj je bil fantovski večer smiselno zaključen s pesmijo, potem pa so se fantje porazgubili pod okna svojih deklet. Danes fantje ne hodijo več pod okna. Kdor misli resno, gre k dekletu v vas na njen dom ali pa skupaj kam odideta. Za petje torej na vasi ni več časa in ne potrebe.

Današnji tempo življenja je tako hiter, da nihče ne utegne posedati po ure in ure in prepevati sebi v veselje. Tisti, ki ima res dober posluš, nekaj sreče in dovolj volje za vaje, raje poje za denar. Kar je prostega časa, ga je treba dobro izkoristiti. Večina takrat bolj uživa, če se zabava v manjši družbi (največkrat kar v dvoje). Ljudje so postali bolj usmerjeni vase. Včasih je vsa vas vedela, kaj je kdo doživel, danes največkrat ne ve sosed za sosed.

Eden izmed pomembnejših vzrokov, ne pa glavni, za to, zakaj je zamrlo petje na vasi, je prodor radijskih in televi-

zijskih aparatov v naše hiše in vse večja uporaba gramofonov in magnetofonov. Dosti lažje je odpreti radio in prisluhniti pesmi, kot pa se mučiti sam. V Mostah so začeli množičneje kupovati radijske sprejemnike okrog leta 1930. V začetku je bilo največ detektorjev, ki so veljali takrat okrog 300 din, medtem ko so bili pravi radijski sprejemniki dragi — okrog 1200 din in več.

Pri hišah, kjer so imeli detektorje, je bilo vedno dosti obiskovalcev. Vsakdo je hotel slišati, če se iz bakelitnih slušalk res sliši prava glasba, pravi govor. Starejši ljudje so — kot pri vsaki novosti — zmajevali z glavo in trdili, da ta reč brez pomoči hudliča ne more delovati.

Ivan Sivec, Moste

V patroljnem teku je bila najboljša ekipa UJV Kranj. Rozmanu, Sekliju in Torkarju je nagrado izročil republiški sekretar za notranje zadeve Silvo Gorenc. — Foto: F. Perdan

Po končani vaji so položili tudi venec na kraj, kjer se je pred dvema letoma smrtno ponesrečil takratni republiški sekretar za notranje zadeve Slavko Furlan. — Foto: F. Perdan

Uspešno sodelovanje UJV in GRS

Krvavec, 5. marca — Malo pred 14. uro se je na zahodnem pobočju Krvavca odtrgal snežni plaz in zasul več smučarjev. Nekdo je takoj obvestil patroljo milice. Patrolja je potem nemudoma obvestila stalno službo javne varnosti, ki je nesrečo sporočila postajam gorskih reševalnih služb v Kranju, Trzinu, na Jesenicah, v Ljubljani in v Kamniku.

Takšna je bila vaja po uspešno končanem tridnevem zimskem gorskem reševalnem tečaju za delavce milice iz vse Slovenije in za člane gorske reševalne službe. Tečaja so se udeležili člani GRS z Jesenic, iz Kranja, Trzinu, Kamnika in iz Ljubljane. Posamezne uprave javne varnosti pa so na tečaj poslane miličnike, ki skrbijo za red in varnost v naših smučarskih središčih.

Pred vajo pa je bilo v petek dopoldne na Krvavcu republiško prvenstvo za delavce milice v veleslalomu in patroljnem teku. Za veleslalom je bilo prijavljenih 33 tekmovalcev iz različnih postaj mili-

ce v Sloveniji, za patroljni tek pa so prijavile svoje ekipe uprave javne varnosti iz Ljubljane, Maribora, Nove Gorice, Celja, Kopra in Kranja. Dve ekipi pa sta zastopali tudi srednje šolo sekretariata za notranje zadeve. Tekmovanji sta dobro uspeli, za kar gre zasluga delavcem uprave javne varnosti Kranj in GRS Kranj, ki sta ga organizirali pod okriljem republiškega sekretariata za notranje zadeve. V veleslalomu so bili najboljši Janko Sekli postaja mejne milice Kranjska gora, Franc Komac postaja milice Nova Gorica in Jože Kučar UJV Kranj. V patroljnem teku pa je bila prva ekipa UJV Kranj (Rozman, Andrej Sekli, Torkar), druga je bila prav tako ekipa UJV Kranj (Erjavec, Dolsina, Jež), tretja pa je bila ekipa UJV Koper.

Najbolj zanimiva pa je bila vsekakor popoldanska vaja, v kateri so sodelovali vsi udeleženci tečaja in gorski reševalci. Miličniki-gorski reševalci so takoj po obvestilu začeli preiskovati teren, kjer je »plaz zasul več smučarjev«. Pri reševanju jim je pomagal tudi helikopter in lavinski pes. Čeprav je bila to prva tovrstna vaja (iskanje ponesrečencev s sondami), so jo skupaj z gorskimi reševalci uspešno opravili. »Rešili« so vse ponesrečence.

Po končani vaji, ki je bila tudi tokrat posvečena nesrečno preminulemu nekdanjemu republiškem sekretarju za notranje zadeve Slavku Furlanu, so najboljšim tekmovalcem v veleslalomu in patroljnem teku podelili priznanja, skupina treh pa je položila venec na kraj, kjer se je Slavko Furlan pred dvema letoma smrtno ponesrečil.

Udeleženci tekmovalni skupnih akcij so tudi ugotovili, da je bilo dosedanje so-

delovanje med upravami javne varnosti in gorsko reševalno službo oziroma njenimi postajami uspešno in da ga je treba v prihodnje še bolj razvijati.

A. Zalar

Delavci milice — gorski reševalci so s sondami skrbno pregledali območje, kjer je »plaz zasul smučarjev«. — Foto: F. Perdan

Janko Sekli, postaja mejne milice Kranjska gora

Lavinski pes Asan je našel dva »ponesrečence«. Njegov vzgojitelj Zvone Novoselec, miličnik oddelka milice v Bohinjski Bistrici pravi, da se je v petih letih že večkrat izkazal.

Veleslalom v spomin na Igorja Janharja

Prehodni pokal našega uredništva ekipi Branika

Krvavec — V soboto je na Krvavcu smučarski klub Triglav iz Kranja priredil prvo tekmovanje v veleslalomu v spomin na Igorja Janharja v veleslalomu za članice in člani, ki je hkrati veljal tudi za kategorizacijo. Nastopilo je nad 120 tekmovalcev in tekmovalk iz 19 slovenskih klubov. Med elito slovenskih smučarjev so bili tudi gostje iz Beljaka in Železne Kaple. Prehodni pokal našega uredništva je osvojila ekipa mariborskega Branika v postavi Milena Pirnat, Dušan Javnik in Jože Sevčnikar.

Na solidno pripravljeno 1500 metrov dolgo progo z 350 metri višinske razlike je Jože Blažič postavil 42 vrat. Najhitrejša pri članicah je bila

Mariborčanka Milena Pirnat, medtem ko je pri članih postal zmagovalec Jeseničan Boris Pesjak.

REZULTATI članice: 1. Pir-

nat 1:35,7, 2. Cizej (obe Branik) 1:35,9, 3. Tevž (Fužinar) 1:37,0, 4. Zerjav 1:38,3, 5. Verdnik (obe Olimpija) 1:42,7; člani: 1. Pesjak (Jesenice) 1:24,8, 2. Javnik (Branik) 1:25,4, 3. Ponikvar 1:26,3, 4. Stravs (oba Jesenice) 1:27,1, 5. Klemenčič (Tržič) 1:27,2 itd;

ekipno: 1. Branik 4:30,4, 2. Fužinar-Ravne 4:52,7, 3. Radovljica 5:01,5 itd.

Mraz in snežni metež minulo soboto dopoldne na Krvavcu nista zmedla organizatorjev in tekmovalcev veleslaloma v spomin na Igorja Janharja. Že zgodaj dopoldne so se v koči Planinskega društva Kranj zbrali številni tekmovalci in tekmovalke iz slovenskih klubov in z onkraj meje. Od organizatorjev pa smo ob progi srečali predsednika smučarskega kluba Triglav Kranj Janka Prezlja, oba podpredsednika kluba Franca Medjo in Borisa Liebra ter druge člane upravnega odbora, športne sodelavce in delovne tovariše pokojnega Igorja Janharja.

Tekmovanje, za katerega so člani vodstva kluba menili, da bi v prihodnje izbrali primernejši čas, je bilo odlično organizirano in je potekalo brez zastojev. Čeprav je živo srebro ves čas tekmovanja tičalo globoko pod ničlo, so vsi — tako tekmovalci kot organizatorji vztrajali do konca. Ekipa na cilju (Dore Oražem, Ivo Bajželj, Franc Korbar, Oto Pičulin in drugi) je skrbela, da so bili tekmovalci in gledalci sproti obveščeni o rezultatih. Snežnemu metežu pa se je na startu skupaj s tekmovalci

Ekipa Branika — Dušan Javnik, Milena Pirnat, Jože Sevčnikar — je osvojila prehodni pokal glasila SZDL za Gorenjsko Glas — Foto: F. Perdan

in sodelavci upiral Janez inž. Freljih. Pa tudi sodelavci ob progi so budno pazili na vsakega tekmovalca.

Seveda smo si vsi šele po končanem tekmovanju malo oddahnili, ko smo se okrepčali in ogreli v koči Planinskega društva. Tovariša Brovč in Likar ter tovarišica Rezka so skrbeli, da so bili vsi hitro postreženi.

Po pozdravnem govoru predsednika kluba Janka Prezlja je Dore Oražem objavil uradne rezultate tekmovanja. Prehodni pokal časopisa Glas je izročil najboljši ekipi Branika Maribor odgovorni urednik Glasa Albin Učakar. Najboljšim tekmovalcem in tekmovalkam pa so izročili nagrade in pokale, ki so jih prispevali: Elita, Kokra, Planika, IBI, Central, Zivila, KZSZ, Zavarovalnica Sava, Exoterm, hotel Creina, zveza

kulturno prosvetnih organizacij, občinski sindikalni svet, občinska konferenca SZDL, ZK in ZMS, zveza rezervnih vojaških starešin, ZZB NOV, Gorenjska kreditna banka, Vodovod, Vino, Zito, DU Tomo Breje in ČP Gorenjski tisk iz Kranja, ter DONIT Medvode in Alp pension Tupaliče.

Tako je bil sredi popoldneva končan tradicionalni mednarodni krvavski veleslalom, ki ga bo posej vsako leto v spomin na Igorja Janharja organiziral smučarski klub Triglav Kranj. Čeprav vreme prvi prireditvi ni bilo naklonjeno, bo za vse, ki so se je udeležili, ostala nepozabna. K temu pa je pripomogla tudi ekipa s Franjem Kreačičem, ki je pomagala pri pripravi proge in skrbela za prevoz udeležencev na žičnicah. **A. Z. — D. H.**

Trojka na cilju, ki je skrbela, da so bili tekmovalci in gledalci sproti obveščeni o neuradnih rezultatih: Ivo Bajželj, Oto Pičulin in Dore Oražem — Foto: F. Perdan

Ekipa Mojstrane je na cilju z omega napravo merila čase. Pomagala sta jim tudi Franc Korbar in Javnik — Foto: F. Perdan

Predsednik smučarskega kluba Triglav Kranj Janko Prezelj je bil tudi po tekmovanju delavni predsednik

Uroš Župančič praznuje

V teh dneh praznuje »Zuro« svoj 60. rojstni dan. Kdor sledi našemu alpinizmu, bo takoj spoznal to ime. To ni nihče drug, kakor Uroš Župančič, veteran slovenskih gornikov in gorskih reševalcev. Rodil se je v Račah. Pred 35 leti se je zaposlil v jeseniški železarni, prav takrat pa so ga tudi ponosni vršaci potegnili v svojo sredo. 1925. leta se je včlanil v slovensko planinsko organizacijo, dve leti kasneje je postal gorski reševalec, 1937. leta pa gorski vodnik. Le redki so delčki našega gorskega sveta, kamor ne bi stopila Uroševa noga. Prav zaradi tega je bil in je prekaljen gorski reševalec. Sodeloval je pri 250 reševalnih akcijah. Razen tega je opravil nad 75 zimskih prvenstvenih

vzponov v slovenskih in jugoslovanskih gorah. Kot plezalec je nastopal tudi v dveh filmih: v Triglavskih strminah in v Reševalcu. Za svoje neumorno delo pri planinstvu in alpinizmu je bil že večkrat odlikovan, za svoje dolgotrajno delo pa ga je odlikoval tudi kolektiv jeseniške železarne, kateri je še danes zvest. Uroš je prav tako sodelavec planinskih revij in ostalih sredstev obveščanja, med drugim tudi našega Glasa. Tudi s pisano besedo si prizadeva prikazati lepote naših gor. Le malokdo jih zna tako opisati kot prav »Zuro«.

Zatorej Uroš! To naj bo naš skromen prispevek k tvojemu jubileju. Ostanl čil in zdrav. Gore te pozdravljajo prav tako pa vsi, ki te poznajo!!

—jk

Trinajst let uspešnega dela

V soboto so se zbrali na letni konferenci člani turističnega društva Brezje. Medtem ko društva marsikje životarijo, so brezjanski turistični delavci dokazali prav nasprotno. Vsa leta je društvo tesno sodelovalo s krajevnimi organizacijami ZMS, SZDL, ZZB, gasilci in drugimi ter jih tudi denarno podpiralo. Lažko celo re-

čemo, da je društvo razgibalno celotno dejavnost kraja.

Poleg gostilne Dobrča, ki so jo obnovili, mesarije in pošte so se ob pomoči turističnega društva Brezje razvile tudi dopolnilne dejavnosti. Uredili so pralnico, avtobusno postajališče, bife na Črničevu je prerastel v gostinski lokal, odprli so stojnice za prodajo spominkov in bi-

fe na Brezjah. Največji uspeh sodelovanja turističnega društva in krajevnih organizacij je gotovo asfaltiranje ceste Črničev—Brezje in napeljava cestne razsvetljave. Lani so uredili tudi parkirni prostor za 400 avtomobilov.

Toda vedno znova se odpirajo nove možnosti in potrebe, ki jih bo treba uresničiti. Že lani je nameravalo društvo zgraditi pločnik ob cesti Črničev—Brezje, kar je ob velikem prometu nujnost. Upajo, da jim bo to letos uspelo. Prav tako bodo letos začeli obnavljati remizo. Preuredili jo bodo v kulturni dom. Letos bodo uredili tudi turistično pisarno. Vedno znova se kažejo tudi potrebe po izboljševanju gostinskih prostorov. Tako bo že letos treba urediti kuhinjo v gostišču na Črničevu. Gasilskemu društvu v vasi pa so lani in letos odobrili skupno 150.000 din za nakup gasilskega avtomobila.

Na skupščini turističnega društva so tudi ugotovili, da kljub razgibani dejavnosti le ne morejo biti popolnoma zadovoljni. Vse premalo je bilo narejenega za olepšanje kraja. Bolj bo treba poskrbeti tudi za boljšo postrežbo gostov.

Vsako leto ob koncu sezone turistično društvo Brezje organizira izlet za odbornike in zaposlene. Lani so si ogledali Štajersko, slovensko Koroško in Prekmurje. Poleg lepih krajev so želeli spoznati predvsem pravo in sodobno postrežbo v gostinskih in turističnih lokalih.

L. Bogataj

O (ne)lepih starih običajih

v Kropi in Kamni gorici

Posebno dandanašnji, ko se toliko piše in bere in govori o varstvu narave, prav res ne moremo pohvaliti stare navede, da vsega, kar naš mili rojak ne potrebuje več, enostavno vrže v potok. In čim boljši je zaslužek ali standard, tem več je v vodi nesnage. In ko se štedilniki in peči na drva umaknejo plinskimi in oljnimi in električnim grelnim pripomočkom, »gre-do« v vodo tudi stvari, ki bi se sicer lahko pokurile doma: papir, lepenka, polivinilasta embalaža za mleko, tekstil, ostanki jedil itd. Tem se pridružijo še konzervne škatle, steklenice. Tudi avtomobilske gume lahko vidiš, odkar bicikli niso več v modi.

Da bi res ta nečedni običaj odpravila ali vsaj zmanjšala, je krajevna skupnost ob potoku namestila table, da je »metanje odpadkov v vodo prepovedano«. Malo to že za-leže, veliko pa ne.

Iz doslej povedanega, je lahko vsak redoljubni Kropar in Kamnogoričan sprevidel, da vendarle kaže oba potoka Kroparico in Lipnico vzdrževati, če že ne zavoljo tujcev, pa zavoljo njega samega, ne pa se zanašati na povodenj.

Nekaj pa je še, kar naj bi po stari šegi vendarle »v vodo vrgli« in sicer luč. Pa ne kakšne »rknjene« žarnice, ampak čisto zaresno svečavo. Zvečer pred sv. Gregorijem, na jutrišnji večer bo ob starem fužinskem bazarju v Kropi in Kamni gorici pa v rakah »Pod lipo« kaj živahno. Po vodi bodo zaplavale vse vrste »barčice«. Pa ne barčice, ampak hišice, cerkvice, vigenjci, nebotičniki, šmarni križi in kdo ve kaj vse so si izmislili mladi umetniki.

Medtem ko so Kamnogoričani še kar krepko čuvali ta lepi stari običaj, bi ta v Kropi skoraj zamrl, če ne bi posegel vmes Kovaški muzej, ki je za to akcijo pridobil še osnovno šolo v Lipnici in kulturno društvo v Kropi. Pomemben delež so pri tem imeli tudi časopisi in RTV: »Če hočete o tej zadevščini kaj poročati, pridite, pogledajte. Nagrade za barčice, ki vam bodo najbolj všeč, pa prinesite s seboj.« In tako je tudi bilo. Knjig in drugih daril nič koliko, veselja med razstavljalci pa tudi.

No, letos »javnim občilom« ne bo treba žrtvovati nagrad, čeprav nobeno od teh ni zavoljo nagrad »jalralo«. Letošnje nagrade je oskrbelo trgovsko podjetje živila v Kranju, ki ima v Kropi svojo prodajalno. In kar je še več vredno: to podjetje obljublja

Tekmovanje o železarni

Ze lani decembra je kadrovska služba jeseniške železarne razpisala tekmovanje za najboljši spis iz železarstva in za najboljšo ekipo v tekmovanju: Kaj več o železarstvu na Slovenskem? Namen obeh tekmovanj je bil vzbuditi večje zanimanje za železarske poklice, predvsem med mladimi v osnovnih šolah.

Prejšnji teden je v dvorani gledališča Tone Čufar na Jesenicah tekmovalo 11 ekip jeseniške in radovljiške občine. Strokovna komisija je bila z znanjem učencev osnovnih šol zelo zadovoljna, saj so poleg spominskih diplom in priznanj podelili kar dve prvi nagradi. Denarne nagrade bodo posamezni razredi in šole porabili za izlete ob koncu šolskega leta. Poleg tega pa je kadrovska služba jeseniške železarne podelila tudi dve prvi nagradi za najboljši spis na temo Železarna Jesenice včeraj, danes in jutri. S.

tudi, da bo letos star, prejel vel način »štacunarjenj« »vrglo v vodo«, namesto tega pa uvedlo moderen način namreč samopostrežbo, s čimer bo zelo ustrezno neoptrpežljivim čakalcem. Upamo, da s tem ne bo ustreznejši tudi tistim, ki se jih rado prime...

Pa še nekaj o barčicah. Naveda je menda ohranjena tudi v Tržiču, na oni strani meje pa v Železni Kapli, ki pravijo temu običaju »Avri-pante populorum«, kot vedno povedati avstrijski izletniki obiskujejo Kovaški muzej in vidiijo razstavljeni »barčice«. Turistično društvo Lescah meni, da bi to reč kazali tudi turistom, in sicer ob sezoni na Sobčevem bazarju. J. A.

Janez dr. Colnarica

Prejšnjo nedeljo smo pokopali doktorja Janeza. Malo bi bil star šele 55 let. Kdo ga je poznal, je vedel, da je ga strla leta prestopnega tistiljenja, 1941. leta je bil aktivist izgnan v Gonars in kasneje na Rab. Bil je tudi v Rabški brigadi, v Barju in v Prekomorski brigadi. Osvoboditvi pa je bil redar in v tankovski brigadi.

Od upokojitve je živel v Zabnici, kjer je začel življsko pot ljudskega zdravstva. Prebivalci Kranja in okolice so človeka, humanista dobri znali, saj je vsakemu pomagjal.

Nedeljsko slovo je bilo lepo. Na zadnjo pot so sprejeli številni tovariši, znanci, borci in prijatelji. Od njega so se poslovili predstavnik zveze borcev iz Zelenice, prijatelj iz študijske skupnosti Zabuica. Spomnimo se pa so počastili tudi golob pismonoše, godbeniki in pisarski zbor društva upokojencev. N. Slapničar

Graditeljem stanovanjskih hiš!

OPOZORILO GRADITELJEM STANOVANJSKIH HIŠ PRED NAKUPOM ZEMLJIŠČ

Skupščina občine Radovljica želi opozoriti vse, ki nameravajo graditi stanovanjske in počitniške hiše na območju občine ter v ta namen kupujejo zemljišča za tako gradnjo, na naslednje:

Kdor želi graditi stanovanjsko hišo ali počitniško hišico na območju občine Radovljica ter si v ta namen pridobiti potrebna zemljišča, naj

OBVEZNO PREVERI NA ODSFKU ZA GRADBENE IN KOMUNALNE ZADEVE SOB RADOVLJICA ALI NA ZAVODU ZA URBANIZEM BLEĐ,

če je zemljišče zazidljivo za tako gradnjo.

Zadnje čase se pogosto dogaja, da graditelji stanovanjskih in počitniških hiš kupujejo nezazidljiva zemljišča ter nato žele izsiljevati od pristojnih organov SOB Radovljica lokacijska oziroma gradbena dovoljenja. Pristojni organ SOB Radovljica opozarja vse gradbene interese, da v nobenem primeru ne bo izdal lokacijskega ali gradbenega dovoljenja za gradnjo na zemljiščih, ki niso predvidena za gradnjo stanovanjskih ali počitniških hiš.

Zato priporočamo vsem interesentom za gradnjo, da se ravna po zgoraj navedenem navodilu.

SOLSKI CENTER ZA KOVINARSKO IN AVTOMEHANSKO STROJIKO

Skofja Loka

proda

AVTO FIAT 750, štiri sedežni, leto izdelave 1966.

Vozilo je v voznem stanju. Javna prodaja bo 15. 3. 1971 ob 8. uri v avtomobilskih delavnicah na Kidričevi c. 26 Skofja Loka za delovne organizacije od 9. ure dalje za osebnostne interese. Izklicna cena je 6500 din.

mali oglasi

PRODAM

Prodajam tračno BRUSILKO za les in dobro STISKALNICO za furnir, dim. 130 x 300. Mizarstvo, Ovsenik, Jezerska cesta 108 c, Kranj 956

Prodajam sedem mesecev starega čistokrvnega škotskega OVCARJA (lassi). Naslov v oglasnem oddelku 1053

Prodajam dva PRASIČKA, stara 10 tednov. Zg. Brnik 74 1054

Prodajam šest tednov stare PRASIČKE. Zg. Brnik 70 1055

Prodajam SLAMOREZNICO (ultrahol 3), dobro ohranjeno. Grad 15, Cerklje 1056

Prodajam PRASIČKE. Hraše 24, Lesce 1057

Prodajam več kosov POHISTVA. Badali, Kranjska cesta 2, Senčur 1058

Valilnica v Naklem pri Kranju obvešča zainteresirane, da v letošnji sezoni prodaja enodnevnne piščance, bele lahke in rjave srednje težke pasme, vsako sredo in ne ob torčih, kakor prejšnja leta.

Prodajam dva PRASIČKA, stara šest tednov. Voglje 77 1059

Prodajam skoraj novo kuhinjsko KREDCO. Jeklene Tončka, Zg. Bela 51, Preddvor 1060

Prodajam dobro ohranjen globok OTROŠKI VOZICEK. Cesta St. Zagorja 49, Kranj 1061

Prodajam šest tednov stare PRASIČKE. Velesovo 45, Cerklje 1062

Prodajam sedem mesecev brejo KRAVO bohinjko, vprežne GRABLJE za seno, ročno SLAMOREZNICO, PLUG (vinkel) in vprežni KULTIVATOR. Jezerska cesta 43, Kranj 1063

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Ulica Moše Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 stavba občinske skupščine. — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefon: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, malooglasna in naročniška služba 22-152. — Naročniški dan: letna 32, polletna 16 evrov, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 dan, naročniški imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

Prodajam KRAVO, ki bo prvič teletila. Azman Simon, Lancovo 28, Radovljica 1064

PRODAM KOKOSI — nesnice in za zakol. Dobite jih vsak ponedeljek in petek. Jezerska cesta 59, Kranj 1065

Prodajam nove DESKE za opaže. Suha 24, Kranj 1066

Poceni prodajam dobro ohranjeno KUHINJSKO KREDCO in malo rabljeno emajlirano KOPALNO KAD. Ulica 31 divizije št. 15, Kranj 1078

Prodajam 2000 kg REPE ali zamenjam za gnoj. Bobnar, Velesovo n.h., Cerklje 1079

KUPIM

Kupim vprežno KRAVO. Kožuh Frančiška, Breznica 15, Skofja Loka 1067

MOTOBNA VOZILA

Ugodno prodajam FORD T-UNUS 17 M karavan. Ješe, Križe 8 1003

Prodajam FIAT 1100, letnik 1960. Naslov v oglasnem oddelku 1068

Prodajam odlično ohranjen MOPED T-12. Trampuš Franc, Golo brdo 6, Medvode 1069

Oddam GARAZO v Kranju. Naslov v oglasnem oddelku 1070

Prodajam novo KAROSERIJU za fiat 750. Naslov v oglasnem oddelku 1071

Prodajam dobro ohranjen FIAT 750. Cesta kokrškega odreda 26, Kranj 1072

Prodajam dve leti star FIAT zastava 750. Ogleđ vsak dan od 14. do 16. ure. Robas, Valjavčeva 4, Kranj 1080

PRODAM FIAT 600 D, letnik 1961, po generalni in MOTOR JAVA, letnik 1968. Cevka, Zakal 10, Strahovica 935

Prodajam FIAT 750. Ogleđ v soboto. Naklo 61 1081

ZAPOSLOTIVE

VAJENCA za radiomehanično stroko sprejemem. TV radio servis Lukež Marjan, Tivov trg 22, Kranj 944

Iščem DELAVCA za cementarsko obrt. Likozar Marjan, Benedikova 18, Kranj 1035

Sprejemem pomožnega DELAVCA, pridnega in treznega. Fr. Konjedič starejši, Delavska cesta 39, Kranj 1037

STANOVANJA

OPREMLJENO SOBO v Kranju ali bližnji okolici išče starejša upokojenka — začasno. Zaželeno je domača prehrana. Cenjene ponudbe poslati pod »30.000 ali 100.000« 1074

Prodajam TROSOBNO STANOVANJE. Naslov v oglasnem oddelku 1075

POSESTI

Prodajam do prve plošče zgrajeno HISO z vso dokumentacijo. Krč Francka, Kurirska pot 11, Kranj 1067

Prodajam zazidljivo PARCELO z lokacijo v Naklem. Naslov v oglasnem oddelku

IZGUBLJENO

Pri nebotičniku v trgovini Merkator se je našla DENARNICA s tujo valuto. Dobi se v trgovini 1077

V avtobusu iz Ljubljane do Dupelj sem v nedeljo izgubil DENARNICO z dokumenti. Najditelja prosim, da vrne dokumente, denar pa obdrži za nagrado 1082

TOVARNA TULCEV, KLOBUKOV IN BARETK »BEGEJ« ZRENJANIN, Karla Marksa 50 kupi ali vzame v zakup poslovni prostor v velikosti 25 do 40 m², primeren za industrijsko prodajalno. Prostor mora biti v strogem zredišču mesta. Pri ponudbi prostora v zakup pride v poštev tudi morebitna zaposlitev. Interesenti naj se obrnejo s pismenimi ponudbami na zgornji naslov.

Ko smo se v sredo peljali proti Smedniku, je fotoreporterjeva kamera zabeležila tudi tale posnetek. Tabla že nekaj časa čaka, da jo bo nekdo spet približal tja, kamor sodi. — Foto: F. Perdan

KINO

Kranj CENTER

10. marca premiera špan. barv. CS filma POT SLAVE ob 16., 18. in 20. uri

11. marca špan. barv. CS film POT SLAVE ob 16., 18. in 20. uri

12. marca amer. barv. film MOZ Z IMENOM KONJ ob 16. in 18. uri, nastop ansambla Lojzeta Slaka ob 20.20.

Kranj STORŽIC

10. marca amer. barv. CS film OGNJENA KARAVANA ob 16., 18. in 20. uri

11. marca amer. barv. CS film SIMFONJA HEROJEV ob 16., 18. in 20. uri

12. marca slov. barv. film RDECE KLASJE ob 16., 18. in 20. uri

Tržič

10. marca franc. barv. CS film NE RAZBURJAJMO SE ob 18. in 20. uri

12. marca nastop ansambla Lojzeta Slaka ob 18. uri, amer. barv. CS film LEGIJA TUJCEV ob 20. uri

Kamnik DOM

10. marca premiera amer. barv. CS filma UBIJALEC NA KONJU ob 17.30 in 19.30

11. marca amer. barv. CS film UBIJALEC NA KONJU ob 17.30 in 19.30

12. marca premiera amer. barv. filma ZID ZELJA ob 17.30 in 19.30

Jesenice RADIO

10. marca amer. barv. film AFERA METROPOLITANSKE POLICIJE

11. marca amer. barv. film SMESNE STVARI SO SE ZGODILE NA POTI V FORUM

12. marca amer. barv. film UPOR KAZNJENCEV

Jesenice PLAVŽ

10. marca amer. barv. film SMESNE STVARI SO SE ZGODILE NA POTI V FORUM

11.—12. marca amer. barv. film UJETNIKI VESOLJA

Dovje-Mojstrana

10. marca italij. barv. film ZAROTNIKI SVOBODE

Kranjska gora

11. marca amer. barv. film AFERA METROPOLITANSKE POLICIJE

Javornik DELAVSKI DOM

10. marca amer. barv. film UJETNIKI VESOLJA

RADOVLJICA

10. marca franc. barv. film DOKTOR V RDECEM PLASCU ob 18. uri, amer. barv. film VATERLO ob 20. uri

11. marca franc. barv. film DOKTOR V RDECEM PLASCU ob 20. uri

12. marca italij. barv. film ZLOČIN v TENISKEM KLUBU ob 20. uri

Bled

10. marca angl. barv. film NEDOLŽNA LJUBEZEN ob 17. in 20. uri

Skofja Loka SORA

10. marca amer. barv. film SIN REVOLVERASA ob 18. in 20. uri

11. marca franc. barv. film UMOR V BAZENU ob 20. uri

12. marca franc. barv. film UMOR V BAZENU ob 18. in 20. uri

Zelzniki OBZORJE

10. marca amer. barv. film DIVJI MOZ ob 20. uri

12. marca amer. barv. film ZADNJE POLETJE ob 20. uri

V KRANJU

SREDA — 10. marca, ob 9.30 in 10.30 lutkovna predstava Florijan: TOBLJA uprizori lutkovni oder Dravljice za vzgojno varstvene zavode Kranj.

PETEK — 12. marca, ob 16. uri za red DIJASKI II — F. G. Lorca: PESEM HOČE BITI LUC, izvaja grupa Poetice Celje.

nesreče

IZSILJEVAL JE PREDNOST

V soboto, 5. marca, nekaj pred osmo uro zjutraj je na cesti drugega reda v Hotemazah voznik osebnega avtomobila Anton Vršnik iz Kokre pripeljal s stranske ceste na prednostno in izsilil prednost pred osebnim avtomobilom, ki ga je vozil Janez Studen s Hruba pri Predvdoru. Pri trčenju je nastalo na avtomobilih za 9000 din škode.

VOZnja PO LEVI

V soboto, 6. marca, zvečer se je pripetila v Kranjski gori pri hiši št. 6 prometna nezgoda zaradi vožnje po levi strani ceste. Voznik osebnega avtomobila Pavle Zerjav iz Ljubljane je zavozil v levo stran prav tedaj, ko je iz nasprotno smeri pripeljal voznik osebnega avtomobila Vinko Setinc z Jesenic. Pri čelnem trčenju sta bila oba voznika lažje ranjena, škode na vozilih pa je za 10.000 din.

NEZGODA NA ZASNEŽENI CESTI

Na cesti tretjega reda v Zmincu je v soboto zvečer zaradi prehitre vožnje po zasneženi in zaledeneli cesti začelo zanašati osebni avtomobil, ki ga je vozil Anton Ržnožnik iz Ljubljane. Pri tem je avtomobil zaneslo v levo v breg ob cesti nato pa se je prevrnil na bok. Na avtomobilu je za 8000 din škode.

L. M.

s sodišča

Okradel jo je

Okrožno sodišče v Kranju je obsodilo Stanislava Blatnika, starega 31 let, iz Kranja na dve leti strogega zapor. Blatnik, ki dela kot pomočnik skladiščnika v klavnici Kranj, se je lanskega novembra seznanil v Kranju s P. A. ter nekaj časa stanoval pri njej. Kmalu pa je začel z njo grdo ravnati, večkrat jo je tudi pretepel, končno pa je znanstvo izrabil tudi za tatvino. Konec novembra ji je iz torbice vzel 580 din. Ker ji je tudi zagrozil, da jo bo ubil, se je preselila k staršem. Med njeneno odsotnostjo je januarja Blatnik prišel v njeno stanovanje in odnesel televizor z anteno. Televizor je prodal za 500 din in denar zapravil. Sodišče je pri odmeri kazni upoštevalo, da je bil Blatnik že prej kaznovan.

L. M.

SAP TURIZEM IN
GOSTINSTVO
LJUBLJANA

SAP Ljubljana

Turizem in gostinstvo
Ljubljana
Titova c. 38

Obveščamo ustanove, gospodarske organizacije in posameznike, da smo tudi letos pripravili

prijetne počitnice na morju

Počitnice bomo organizirali v privatnih sobah ob morju s skupno sodobno restavracijo v neposredni bližini:

v KASTELAH pri SPLITU — SELCAH — CRIKVENICI — VOLPARIJI (Savudrija) in FIESI.

Dostop do omenjenih letovišč je dobro organiziran s prometnimi sredstvi; na željo pripravimo tudi poseben avtobus za prevoz dopustnikov.

Priporočamo rezervacije in nakup ležišč za glavno sezono, za kar nudimo posebne ugodnosti.

Na voljo so prospekti in pismena navodila.

Informacije v poslovalnicah SAP: Ljubljana, Zagreb, Beograd, Trbovlje in Idrija.

Požar

V soboto, 6. marca, ob eni uri zjutraj je začelo goreti v obratu Oljarica Kmetijsko živilskega kombinata Kranj. Vžgal se je lesen strop nad dvigalom stiskalnice. Požar ni povzročil večje škode, ker so gasilci pravočasno ukrepali. Vzrok požara še ni znan.

Telesno vzgojno društvo
Kranj
Benedikova 12

OBCNI ZBOR TVD
KRANJ

bo v sredo, 10. marca, ob 18. uri v domu Partizana v Stražišču. Vabimo članstvo in simpatizerje društva TVD Kranja.

Komisija za razpis pri svetu delovne skupnosti uprave skupščine občine Jesenice

razpisuje v oddelku za gospodarstvo prosto delovno mesto

komunalnega, vodnega, prometnega in cestnega inšpektorja

Za to delovno mesto se poleg splošnih pogojev za sprejem na delo zahteva višja strokovna izobrazba komunalne, gradbene ali avtoprometne smeri in 3 leta delovnih izkušenj.

Ponudbe z dokazili o strokovni izobrazbi in dosežanih zaposlitvah sprejema komisija za razpis pri svetu delovne skupnosti uprave SOB Jesenice v 15 dneh od objave razpisa.

Sporočamo žalostno vest, da je preminil

Anton Ropret

Pogreb dragega pokojnika bo v četrtek, 11. marca, ob 16. uri iz hiše žalosti v Senčurju, Stefetova 18, na pokopališče v Senčur.

Žalujoči: žena Tončka, sinovi Pavel, Franci in Janez ter drugo sorodstvo

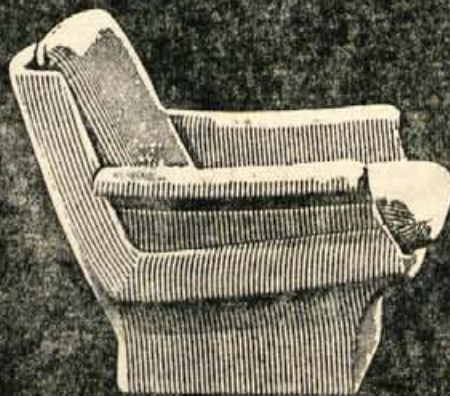
Senčur, 9. marca 1971

KAVA
ŽIVILA
V NOVI
EMBALAŽI
SE
BOLJŠA

OD 10. APRILA DO 5. MAJA
VELIKA RAZSTAVA IN PRODAJA
V FESTIVALNI DVORANI NA BLEDU

POHIŠTVO NAJNOVEJŠI MODELI

MARLESA
MEBLA
BRESTA
in STOLA
iz programa
1971 / 72

murka

Jubilejne zimsko-športne igre Elektra na Krvavcu

Zveza sindikalnih športnih aktivov Elektra bo pripravila 12. in 13. marca na Krvavcu petnajste zimsko-športne igre. Prireditelj bo tokrat v organizaciji podjetja Elektro Kranj. Pomerili se bodo predstavniki šestnajstih delovnih organizacij elektro-gospodarstva Slovenije ter ekipe Stevack iz Grad-

ca in Oedk iz Celovca. Skupno bo tekmovalo nad 200 tekmovalcev v veleslalomu in tekih. V petek, 12. marca, bo ob 15. uri tekmovalje v tekih, v soboto 13. marca, pa ob 9.30 uri veleslalom. Svečan zaključek iger bo v soboto ob 17. uri v hotelu Creina v Kranju. F. Rauter

Odlična Rebeka Porenta

Zimski bazen v Kranju je bil v nedeljo prizorišče odprtega plavalnega mitinga Ljubljane. Nastopilo je nad 150 plavalcev in plavalk iz devetih slovenskih klubov. Doseženih je bilo pet republiških rekordov in nekaj dokaj dobrih rezultatov, kar priča, da so slovenski plavalci že odlično pripravljeni na letošnji zimski obračun. Čez dobrih štirinajst dni bo v Zagrebu namreč letošnje zimsko državno prvenstvo. Nedeljski miting in dobri rezultati so zagotovili, da bodo tudi slovenski plavalci in plavke imeli pomembno vlogo pri osvajanju prvih mest. Vsekakor pa je že sedaj v ospredju plavalka kranjskega Triglava Rebeka Porenta, saj je spet dosegla republiški rekord na 100 m prosto in izenačila rekord Slovenije na 100 m hrbtno. Ne smemo pa pozabiti še ostalih kranjskih plavalk, ki so dosegle nekaj odličnih rezultatov.

VRSTNI RED: moški — 100 delfin: 1. Slavec (Triglav), 2. Kostanjšek (Ljubljana), 3. Tanko (Neptun); 100 m hrbtno: 1. Jurman, 2. Herzog (oba Ilirija), 3. Možina (Ljubljana); 100 m prsno: 1. Grošelj, 2. Slavec (oba Triglav), 3. Erženičnik (Fužinar); 100 m prosto: 1. Kostanjšek (Ljubljana), 2. Rudan (Delfin), 3. Košnik (Triglav); 200 m mešano: 1. Kostanjšek (Ljubljana), 2. Košnik, 3. Milovanovič (oba Triglav); ženske — 100 m delfin: 1. Marolt (Ljubljana), 2. Marič (Triglav); 100 m prsno: 1. Mandeljc, 2. Svarc, 3. Pajntar (vse Triglav); 100 m hrbtno: 1. Porenta, 2. Pečjak (obe Triglav), 3. Hodej (Rudar); 100 m prosto: 1. Porenta (Triglav), 2. Rus (Ljubljana), 3. Virnik (Triglav); 200 m mešano: 1. Porenta, 2. Svarc (oba Triglav), 3. Hodej (Rudar). — dh

Mladinska troboja v veleslalomu in skokih Zmagoslavje mladih Slovencev

Sobota in nedelja sta bili v znamenju tradicionalnih mladinskih srečanj Slovenija — Julijska krajina — Koroška. Na Zelenici so se pomerili v veleslalomu, v Trbižu pa v smučarskih skokih. V obeh konkurencah so zmagali mladi slovenski tekmovalci. Medtem ko smo zmagali v skokih pričakovali, pa nas je zmaga v veleslalomu presenetla.

Hud mraz in močan veter sta na Zelenici terjala precej borbenosti od tekmovalcev, pa tudi organizatorja — SK Tržič — in pokrovitelj — skupščina občine Tržič — sta se morala pošteno potruditi, da je tekmovalje potekalo na dostojni ravni. Zmaga naših mladih predstavnikov je presenečenje, saj so nastopili brez najboljših, ki so zastopali jugoslovanske barve na balkanskih igrah v Mavrovem. Kljub večini zmag v posameznih kategorijah pa so tokrat Korošci razočarani zapuščali Zelenico, saj jim ni uspelo premagati borbene Slovence. Ostali pa so brez uvrstitve tudi v ekipni konkurenci, saj se

pri mlajših in starejših mladincih nista uvrstila po dva predstavnika.

Vrstni red: mlajše mladinke: 1. Wieser (Koroška), 2. E. Oitzl (Slovenija) 3. Alesch (Koroška), **starejše mladinke:** 1. Klementschišch (Koroška), 2. Jocif (Slovenija), 3. Candomi (Julijska Krajina), **mlajši mladinci:** 1. Strahmeir (Koroška), 2. Magušar (Slovenija), 3. Branetti (Julijska Krajina), **starejši mladinci:** 1. F. Tach (Julijska Krajina), 2. Lucattelli (Julijska Krajina), 3. Borštner (Slovenija). **Ekipno:** 1. Slovenija, 2. Julijska Krajina.

Vrstni red za kategorizacijo: starejše mladinke: 1. Jo-

cif (Triglav), 2. Luzar (Olimpija), 3. Jež (Fužinar), **starejši mladinci:** 1. Borštner (Fužinar), 2. Dornik (Tržič), 3. Zupan (Jesenice), 4. Meglič, 5. Peharc (oba Tržič).

-dh

Jeseničan Janez Demšar je v nedeljo zmagal na mednarodnem tekmovalju v smučarskih skokih v Trbižu. — Foto: F. Perdan

Kapušin zmagovalec na troboju v skokih

Petdeset mladih skakalcev Koroške, Julijske Krajine in Slovenije se je v nedeljo pomerilo na tradicionalnem troboju treh sosednjih dežel na 50-metrski skakalnici v Trbižu. Tokrat so se naši predstavniki dobro odrezali in že drugič osvojili v razdobju treh let prehodni ekipni pokal. Koroško reprezentanco so sicer prehiteli le za borih 6,7 točke. Kljub temu pa

moramo biti zadovoljni z uvrstitvami slovenskih skakalcev tako v konkurenci starejših kakor tudi v skupini mlajših mladincev. Zmaga naše reprezentance bi bila lahko izdatnejša, če bi v prvi ekipi Slovenije nastopili Grosar, Cuznar in Očko.

V konkurenci starejših mladincev je zmagal Kranjčan Jože Kapušin skupaj z Avstrijcem Schnablom. Pri mlajših pa se je najbolj odrezal iz vrste slovenske reprezentance državni prvak Miri Turk, ki je zasedel tretje mesto, od Gorenjcev pa sta se najbolje uvrstila Kranjčana Očko in Belančič.

Vrstni red: STAREJSI MLADINCI: 1. Kapušin (Slovenija) in Schnabel (Koroška), 3. Norčič (Slovenija), 4. Wallner (Koroška), 5. Cuznar, 6. Grosar (oba Slovenija); **MLAJŠI MLADINCI:** 1. Gratzner (Koroška), 2. Dunnhosner (Julijska Krajina), 3. Turk, 4. Brađeško, 5. Očko... 7. Belančič... 11. Burjak (vsi Slovenija); **EKIPNO:** 1. Slovenija, 2. Koroška, 3. Julijska Krajina. —jj

XXVI. državno in republiško prvenstvo v smučarskih tekih V Gorjah dovolj snega

Z jutrišnjimi teki posameznikov na 30 kilometrov se bo v Gorjah začelo letošnje XXVI. državno prvenstvo v klasičnih disciplinah. Hkrati pa bo v soboto v Gorjah tudi letošnje XXVI. republiško prvenstvo. Prireditelja obeh tekmovalj sta smučarska zveza Jugoslavije in Slovenije, organizatorja pa smučarski klub Fužinar z Raven na Koroškem in TVD Partizan Gorje. Prvotno je bilo predvideno, da bo državno prvenstvo na Ravnah na Koroškem. Zaradi pomanjkanja snega pa smo morali letos obe tekmovalji združiti.

nje posameznikov za republiško in državno prvenstvo, bo namreč TVD Partizan Gorje proslavil tudi 50. obletnico telesne vzgoje in športa v Gorjah. Ob tej priliki bodo v soboto ob 14. uri v avli osnovne šole Gorje odprli razstavo

priznanj in dosežkov športnikov — smučarjev Gorij. Zvečer pa bo v dvorani TVD Partizan svečana akademija. Po programu bo v nedeljo potem še start štafet za republiško in državno prvenstvo. A. Z.

Ekipno prvenstvo v kegljanju Triglavani podrli 7569 kegljev

Na sedmih kegljiščih v Sloveniji se je v soboto in nedeljo nadaljevalo II. kolo ekipnega republiškega prvenstva v kegljanju za moške. Najbolje so se tokrat odrezali kegljači kranjskega Triglava — lanskoletni prvak SRS — ki so na asfaltu v žalcu podrli kar 7569 kegljev. Njihov član in državni reprezentant Jože Turk pa je postavil tudi nov rekord kegljišča, saj je v disciplini 200 lučajev podrl kar 1010 kegljev. Tudi v Mariboru so Triglavani do-

segli s 6981 podrtimi keglji nov rekord kegljišča.

V Kranju so v soboto Jeseničani v dvoboju premagali ravenskega Fužinarja. Rezultat srečanja 6898:6871. V nedeljo pa so na domačem avtomatskem kegljišču podrli 7105 kegljev.

Ekipa Kranjske gore je gostovala v soboto v Mariboru, v nedeljo pa v žalcu. V Mariboru so prvi dan podrli 6384 kegljev, v nedeljo pa 7107 kegljev. —dh

ZMRZNJENA ZELENJAVA V VSEH VEČJIH PRODAJALNAH ŽIVILA KRANJ

Sah

Boris Matjašič že prvak

V prekinjenih igrah šahovskega prvenstva Kranja so bili doseženi naslednji rezultati: Djordjević : Podgornik remi, Gazvoda : D. Štagar 1:0, Marko : Vojičić 0:1, D. Štagar : Vidali 1:0, Valjavec : Sirc remi, Lazar : Podgornik remi, Djordjević : D. Štagar 0:1, Torkar : Naglič 0:1.

Do konca prvenstva je na sporedu le še eno kolo. Naslov prvaka pa je že osvojil Boris Matjašič. Vrstni red: Matjašič 8,5, Bukovac 8, Podgornik 7, Gazvoda in Vojičić po 7, Naglič in Valjavec po 6, Djordjević 5,5, Lazar 4,5, D. Štagar 4, Vidali 4, Marko 4, Sirc 3,5 in Torkar 3 točke F. Štagar

1 vprašanje 3 odgovori

Svet za zdravstvo radovljjske občinske skupščine je na zadnji seji sprejel sklep, da se v občini oziroma na Bledu dovoli zasebna zobozdravstvena ordinacija. O tem in o stališču predstavnikov radovljjskih občinskih družbenopolitičnih organizacij ter zdravstvene enote Bled smo v Glasu pred nedavnim že pisali. Mimogrede, njihovo stališče do zasebne zobozdravstvene prakse je bilo takrat odklonilno. Kaj menijo o zasebni zobozdravstveni praksi, smo tokrat na območju zdravstvenega doma Jesenice poprašali tri zobozdravnike oziroma zobozdravstvene delavce.

Jože dr. Pikelj, zobna ambulanta Radovljica:

»O seji in sklepu sveta za zdravstvo sem izvedel iz Glasa. Drugih oziroma drugačnih informacij nisem dobil. Problematika, ki so jo obravnavali, ni le blejska ali občinska; pa tudi samo gorenjska ne. Lahko rečem, da je slovenska. Ne vem, kaj je botrovalo tej odločitvi, mislim pa, da s tem še zdaleč niso rešili tako perečega problema zobozdravstva. Vprašanje je, če se ni s tem položaj še bolj zapletel, saj je bilo jasno povedano, da takšni delni rešitvi nasprotujejo tako družbenopolitične organizacije kot kolektiv zdravstvene enote Bled. Žato se mi zdi odločitev dokaj smela in odgovorna tako do prizadetih kolektivov, terapevta in do pacientov.«

Vilko dr. Peltzer (Bled), vodja temeljne službe za zobozdravstvo ZD Jesenice:

»Najprej bi poudaril, da koncept zobozdravstvene službe ni dovolj izdelan. Žato in ker o zobozdravstvu velikokrat odločajo nestrokovnjaki, tudi prihaja do takšnih napak. Naša enota na Bledu je bi-

la proti dovoljevanju zasebne prakse. To utemeljujemo, ker je enota na Bledu najboljše zasedena in opremljena v radovljjski občini. Pri nas pri zobotehničnih delih ni zastojev. Pacienti ne čakajo dolgo. Prepričan sem tudi, da bi službo na Bledu lahko okrepi, če bi bilo treba. (Na primer: ordinacije za samoplačnike v okviru javne zobozdravstvene službe). Ne zdi se mi prav, da bi 25-letno delo na tem področju sedaj tako podirali. Če bomo

problematiko te službe reševali tako, se lahko zgodi, da bo prav na Bledu kmalu nekaj tehnikov oziroma zobozdravstvenih delavcev v enoti preveč. Mislim tudi, da bi pri obravnavanju zasebne zobozdravstvene prakse morali skrbneje upoštevati novi zakon. Nazadnje naj omenim, da se tudi vodstvo zdravstvenega doma Jesenice ni dovolj zavzemalo na tem področju. Nekateri so takšno rešitev celo podpirali.«

Emil dr. Čelesnik, zobna ambulanta Jesenice:

»Družbena sredstva so se usmerila predvsem v otroško zobozdravstvo. Menim, da je ta čas in pri tej perspektivni politiki zobozdravstva privatna zobozdravniška praksa absolutno potrebna.«

A. Zalar

Iskra, pomemben člen v slovenskem in kranjskem gospodarstvu

(Nadalj. s 1. strani)

da bodo sprejeli tudi take, ki so uspešno končali le 7 razredov osnovne šole, osmi razred pa bodo opravili med strokovnim šolanjem. Za študij na srednjih in visokih šolah bodo podelili 195 stipendij, 265 članov kolektiva pa se ob delu še dodatno izobražuje na srednjih in visokih šolah. In še podatek, da je bilo lani v Iskri na praksi 300 študentov in dijakov. Prav toliko jih bo prišlo tudi letos, razen tega bo med počitnicami delalo v tovarni tudi 200 šolarjev.

Iskra daje letno 500 milijonov dinarjev za odkup druž-

Štafeta mladosti bo startala v Kopru

Letošnja štafeta mladosti s pozdravi jugoslovanske mladine za Titov rojstni dan bo startala 11. maja v Kopru. Po Sloveniji bo krožila pet dni, nakar jo bodo pri Čakovcu sprejeli hrvatski mladinci. Maršalu Titu jo bodo predali 25. maja na stadionu JLA v Beogradu. Osrednja slovesnost ob dnevu mladosti bo letos v Slovenj Gradcu, kjer se bodo srečali tudi stari in mladi sodelavci mladinskih glasil.

—jk

Predavanja o srčnih obolenjih

Rdeči križ je priredil že več zdravstveno vzgojnih predavanj za člane RK na občinskih zbiorih. Tematika zdravstvenih predavanj je različna, vendar po vsebini aktualna in privlačna. Zlasti so privlačna zdravstveno vzgojna predavanja o boleznih srca in ožilja.

Predavanja o boleznih srca so ob tednu srca še bolj zanimiva. Taka predavanja bodo občani lahko poslušali v četrtek, 11. marca, ob 19. uri v Bitnjah v gasilskem domu, v torek, 16. marca, ob 19. uri na Orehku v kulturnem domu ob gozdičku in v četrtek, 18. marca, ob 19. uri v Struževem v domu družbenih organizacij.

Predavatelj dr. Janez Bajželj bo praktično pokazal na modelu srca, kako se moramo varovati tovrstnega obolenja in srčnega infarkta.

J. Č.

Dan žena na Gorenjskem

Do zaključka redakcije smo iz raznih krajev Gorenjske dobili vrsto obvestil in poročil o praznovanju dneva žena v delovnih organizacijah in na terenu. Menimo, da je tako lepo in prav. Za prireditve in proslave na Gorenjskem se konference za družbeno aktivnost žensk pri občinskih konferencah socialistične zveze zahvaljujejo.

Uredništvo Glasa in kranjski športniki bodo priredili v petek, 12. marca, ob 20. uri v hotelu Creina v Kranju ples športnikov. Ob tej priliki bo uredništvo Glasa podelilo pokal najboljšemu gorenjskemu športniku za leto 1970 kegljaču Jožetu Turku.

Sodelovali bodo ansambel Ditke Habert in Tone Fornezzi.

O idejnopolitičnih vprašanjih vzgoje in izobraževanja

V petek popoldne je v Kranju aktiv komunistov prosvetnih delavcev osnovnih šol v kranjski občini s člani komisije občinske konference ZK razpravljalo o težah o idejnopolitičnih vprašanjih vzgoje in izobraževanja. Teže, ki so v javni razpravi, je pripravila posebna komisija pri centralnem komiteju zveze komunistov Slovenije. O omenjeni problematiki pa bo centralni komitej razpravljalo na devetnajsti seji.

Razpravo je v Kranju vodil član sekretariata centralnega komiteja ZK Slovenije Milan Kučan. V njej pa je sodelovalo še sedem udeležencev iz Kranja. Posebej so v razpravi opozorili na osip učencev v osnovnih šolah, na organizirano predšolsko varstvo, na vsebinska vprašanja socialistične vzgoje v šolah in na druga različna vprašanja, ki se nanašajo na izobraževanje in vzgojo v osnovnih in srednjih šolah. A. Z.

ŽIVILA KRAJ

MARKET V BITNJAH

od petka, 12. marca dalje
SVEŽE MESO